

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Pusei metų:

Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50

Skelbimų kainas klauskite laišku.

SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

THE LIBRARY OF THE
JUL 28 1928

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY

Published by Lithuanian National League of America, Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States.

SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

Nr. 30 Tel. So. Boston 2408 SO. BOSTON, MASS. LIEPOS 26 D., 1928 Kaina 5 centai METAI XV

Laukiama Tautų Sąjungos Sankcijų Lenkams Prieš Lietuvą

LENKAI PRAŠO LEIDIMO PATIEMS SU LIETUVA ATSISKAITYTI

VOLDEMARAS IKLIM- PES SU DERYBOMIS ZADA ATSISTATY- DINTI.

Chicago Tribune korespondentas Londone Steele iš liepos 17 d. rašo, kad Anglijos užs. reik. min. Chamberlain esąs labai susirūpinęs, kad busimame Tautų Sąjungos rugsėjo posėdy kils vėl vaidų dėl Lietuvos ir Lenkijos. Perreikame T. S. posėdy Voldemarui būvę duota laiko ligi rugsėjo mėn. baigti ginčus su Lenkais ir neaiškiai duota suprasti, kad nesutarus atsiliks kas nors labai nemalonau. Tuo tarpu Voldemaras grįžęs į Lietuvą vėl rodąs lenkams liežuvį, su Tautų Sąjunga nesiskaitys ir net iškraipęs Anglijos karaliaus žodžius. Voldemaras pasakęs, kad Anglija remianti Lietuvą prieš Lenkiją, o tuo tarpu Anglijos karalius Voldemarui esąs pasakęs, kad Anglų nuomonė nepritarianti Lietuvos nuomonei Vilniaus klausimui.

tos likimą. Užtat tai reikia suprasti ir budėti. Mes žinome, kad lenkai visą laiką nori mus iš vidaus sugriauti.

Gaunamomis Rygoje žiniomis iš Kauno Lietuvos min. pirm. Voldemaras žadąs atsistatydinti. Jis esąs taip išklampinęs derybose su Lenkija dėl Vilniaus, kad nebematąs vilties iš tos padėties išbristi.

Voldemarui rezignavus jo vietą užimsias krašto aps. min. pulk. Daukantas. Musų, dar kartą pabrėžiame, giliausiu įsitikinimu, jokie pasikeitimai vietomis prie dabartinių sąlygų Lietuvos padėties nepalengvins. Tai gali padaryti tik pati tauta, atgavusi savo teises ir kuogreičiausiai pastatydama valdžią turinčią visos šalies pasitikėjimą, sudarytą konstituciniu keliu.

SUNKI DARBININKŲ KOVA ULTIMATUMAS NEW BEDFORDO STREIKIERIAMS

New Bedford, liepos 21, audinių tuzai pareiškė, kad dirbtuvės nebus atidarytos iki tol, kol darbininkai nesutiks ant 10 nušimčių sumažintos algos. Gi darbininkų vadai pareiškė, žmonės negrįžtoli, kol nebus sugrąžinta jiems sena alga. Kuri pusė patats ant savo, sunku pasakyti. Tik atsižvelgiant į sunkią padėti darbininkų šioje virš trijų mėnesių neįlygioje kovoje, darbininkai jau yra labai suvargę ir nebutų nuostabu jeigu bespaudžiamai nusileistų kapitulai.

POLICIJA PUOLĖ STREIKIERIUS

Liepos 23, ištiko smarkus susirėmimas streikuojančių darbininkų su policija. Anot anglų laikraščio: "buožės laimėjo mušį". Matyt, darbininkams pritrūk kantrybės ir jie pradėjo griežtesnę akciją prieš išnaudotojus.

LIETUVOS NOTA LENKAMS DEL NAUJOS KONSTITUCIJOS

Vyriausybė jau esanti paruošusi atsakymą į lenku nota del irrašymo Vilniaus, kaipo Lietuvos sostinės, naujojo konstitucijon.

NAUJAS VIDAUS SEKRETORIUS

Superior, Wis. liepos 20, Prezidentas Coolidge'čius paskyrė chicagietį, Roy O. West naujuoju Vidaus Reikalų Sekretorium, vieton buvusio Dr. Work'o. Ponas West yra Coolidge'čiaus artimas draugas ir buvęs Republikonų Partijos sekretorius laike pereinų prezidento rinkimū.

Davis Tikras, Kad Hooveris Laimės

Darbo sekret. James Davis pareiškė: Iš tiesų aiškėja, kad bus Hooveris". Viso gerbuvio ir darbo pamatas esąs aukštas tarifas. Del skelbiamų 5 milijonų bedarbių Daves pasakė: "Duokite man teleskopą, o jandysiu juos surasti. Niekas Darbo departamente nežino, kur jie randasi".

TAUTININKAI VĖL KRIKŠTIJASI

Patirta, kad tautininkų dienraščio leidime neva perims p. V. Gustainio naujai sudaryta bendrovė "Pažanga", kurion įeina "Maisto" direktorius ir tautininkų centro narys p. Lapėnas, Zemės banko direktorius p. Blynas ir kun. Mironas. Mieste eina gandai, kad tautininkai taipgi vėl pradės vadintis pažangiečiais.

Naujas Demokratų Pirmininkas

Mass. Valstijos ex-sekretorius išrinktas naujuoju Demokratų Partijos Pirmininku (chairman). Jis pavadavo lig šiol buvusį, McGlue.

VISO PASAULIO DEMOKRATŲ VIENYBĖ PRIEŠ FAŠIZMĄ IR KOMUNIZMĄ.

Tartautinė demokratų konferencija Londone. Parlamentarizmas ir Demokratija Tarptautinė demokratų Organizacija

Londonas. Londone įvyko tarptautinė demokratų bei liberalų konferencija, kurioje dalyvauja 500 atstovų iš 12 valstybių. Konferencijoj dalyvauja daug žymių Europos ir Amerikos politikos, visuomenės bei valstybės veikėjų.

Konferencijoj svarstoma Europos ir Amerikos parlamentarizmo idealų klausimas. Dienotvarkėj numatyta pasvarstyti labai svarbus punktą apie tarptautinį liberalizmą bei demokratizmą kaipo fašizmo ir ko-

"Sandara" į
Lietuvą už
\$2.00

NAUJAS SANDAROS VAJUS

Vienam mėnesiui nupigintas "Sandaros" prenumeratos vėjus jau prasidėjo, ir baigsis su Rugsėjo 1 d. š. m. Tai specialis į Lietuvą ar užsienius nupigėnimas. Visi nariai ir draugai užrašykite "Sandarą" savo giminėms į Lietuvą ar į kitas šalis. Pasinaudokit progą! Dabar "Sandaros" prenumerata tikiai \$2.00 metams laiko. "SANDARA" 327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

LOID DŽORDŽ KAL-TINA KRIKŠČIONIŲ BAŽNYČIA

Ji pataikauja žudynėms. Loid Džordžas pasakė Londono kalbą, kurioje kaltino krikščionių bažnyčią, kad ji nė nieko nedaranti, kad galima būtų išvengti karų.

Jeigu krikščionių bažnyčia kritiškame momente būtų buvusi aiškiai ir griežtai nusistačiusi prieš žudynes, tai joks ministeris arba karalius negalėtų pasipriešinti. Blogiausia gi yra tas, kad jauni žmonės mokosi žudyti, o krikščionių bažnyčia tyli ir pataikauja.

DVI NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ

Farmington, N. H. liepos 22, nuo Boston & Maine gelžkelio šoninių bėgių nušoko ir sudužo Bernardiso cirko traukinio penki karai, kur ant vietos tapo 4 žmonės užmušta ir 8 sunkiai sužeista. Tame traukiny buvo virš 200 žmonių, bet kiti nebuvo paliesti, nes karuose, kurie nukrito, gabenama visos cirko reikmenys.

Tą pačią dieną, tai yra pereiną Nedėlią Bostone, eleveiteris nukrito nuo ralių su žmonėmis ir tapo 2 užmušta ant vietos, 21 sunkiai sužeista. Priežastis katastrofos, spėjama, greitas važiavimas per aštrų užsisakimą. Vietos valdžia atydziai tyrinėja tikrąją priežastį šios nelaimės.

15 TAUTU KONGRESAS

Prezidentas Coolidge'čius proponuoja 15 valstybių suvažiavimą, kuriame bus apkalbama nepuolimo (nekariavimo) priemonės. Tikslas, rodos, gražus, bet sunku manyti, kad ir iš šitų šiaudų bebus grūdų.

BIRZIECIŲ ĮYVENIMAS MARKATNAS

Iš Biržų rašo: Musų gyvenimas labai markatnas: paskendome, nieko nepasėjome ir todėl ateities perspektyvos daugiau negu liudnos, Ukininkai atleidią samdinius, kurie neturi darbo. Vakar Biržuose rugių centneriui mokėjo 50 litų. Tai, žinoma, panikos pasėkos ir jeigu oras pasitaisys — rugių kaina kris. Nedarbas jau yra.

SPARTUS MIŠKO KIRTIMAS

"L. Z." 125 n-ry praneša, kiek vyriausybė yra numaciusi iškirsti miškų 1929 m. Iš 37 urėdijų numatioma iškirsti 1.700.000 kietmeterių. 500.000 kietmeterių skiriama, išvežimui į užsienį. Ukininkams ir naujakuriams per viešąjį pardavimą tik 1.100.000 kietm. Likusis miškas bus panaudotas prekybos ir oramonės reikalams, taip pat jo mažą dalis skiriama mokykloms.

Šiais metais iškertama miško su viršum 1.400.000 kietm. Gi metinis Lietuvos miško prieauelis siekia vos tikiai 700.000 kietm.

Amerikos Piliečių Opiniija prieš Demokratų kandidatą Smithą

Amerika ir Visas Pasaulis Kentės, jei Smithas Laimės

Portland, Me. Vienas senas 87 m. amžiaus prohibicijos šalininkas pulk. Fred. N. Dow pareiškė suvirš 200 delegatams, kad jei bus išrinktas šlapias prezidentas tai nukentės Amerika ir visos pasaulis. "Aš žinau, jis pasakė, kad mes šioje šalyje gyvename krizį kas link prohibicijos. Aš tikiu, kad lapkričio rinkimuose pasirodys, kad Suv. Valst. prezidento rinkimuose nepasiseks pravažuoti su gėralų meile. Aš tikiu, kad kai kurie iš mūsų gyvens gana ilgai ir pamatys išaiškinimų visų ikerio kelių šioje šalyje. Ir aš prašau jusų kiekvieno ir visų kad nei vieno balso nebutų kurs prisidėtų likerio interesams. Suvienyto mis pajėgomis mes atlaikysim, išsklaidytomis mes žusime."

Demokratų Vyskupas ves Kampaniją Prieš Smithą

Pietų Metodistų vyskupas James Cannon išrinktas sausųjų demokratų Pietuose buti vadu prieš Smithą. Pietų demokratai mano, kad Demokratų partijos grynumas galimas bus išlaikyti tik išrinkus Hooverį prezidentu.

Vyskupo kampanijos butarveinė bus Richmond, Va. ir skyriai bus įsteigti Alabamajam, Arkansas, Florida, New Yorke.

Georgia, Kentucky, Louisiana, Maryland, Mississippi, North ir South Carolina, Tennessee, Texas, Virginia ir West Virginia.

Vyskupas pareiškęs, kad kampanijai jis priims iš Republikonų ir kontribuciją išlaidoms. Jis spėja, kad tuo budu Hooveriui pasiseks gauti savo pusėn daugumą minėtų valstijų.

Moterų Armija už Hooverį

Washington. Republikonų partijos moterys vadovės ruošiasi tikrą kryžiaus karą prieš Smithą. "Herbert Hoover ir 1928 m. rinkimai duoda moterims galimybės balsuoti taip kaip jos mano — už visą kas yra švaru valstybėje ir gera gyvenime," pasakė Mrs Hert iš Kentucky.

19 valstijų moterys planuoja patiekti rezoliuciją, smerkiančią Smitho asmenį sąryšy su prohibicija. Mrs Thayer iš Bostono pareiškė, kad moterys turi pradėti veikti už Hooverį tuojau, nelaukdamos lapkričio mėnesio.

TUNEY IR HEENEY KUMŠTYNĖS

Šį ketvirtadienį, Liepos 26 įvyksta didelės kumštynės už pasaulinį čempionatą, tarpe Tunney ir Heeney, skyriai bus įsteigti Alabamajam, Arkansas, Florida, New Yorke.

JUS Galite turėti geriausių The Ongwal Perfect Blend

Nepriimkite netikrą rušį nuo pardavėjų. Pardavėjai rašykite:

UNITED WHOLESALE GROCERY CO.
H. E. Show Co. Worcester, Mass.

Protokolas

ALT. SANDAROS XIV SEIMO, LAIKYTO BIRŽELIO 15-16, 1928 BALTI-MORE, MD. 851 HOLLINS ST., LIETUVIŲ SVETAINĖJE

ALTS. KUOPŲ IR APSKRIČIŲ ĮNEŠIMAI

1) ALTS. 25 Kp. Chicago, 15 kp. Bridgeport, Conn. ir VI Apskritys įneša, kad visi ALTS. nariai užgirianti ir remianti lietuvių fašistinę elementą (fašistinę partiją) būtų iš ALTS. organizacijos išmesti.

Ineš. Komisija rekomendavo svarstyti įnešimą. Seimas nurodė, jog nesvarstytinas dalykas dėl to, kad ALTS. principai be Seimo tarimų duoda gali mybę kuopoms tokius narius išmesti iš kuopų.

2) ALTS. 5 kp. Baltimore, Md. įneša, kad Organas "Sandara" būtų techniškai geriau apdirbta. Ineš. Komisija rekomendavo įnešimą atmeti. Seimas nurodė, jog nesvarstytinas dalykas dėl to, kad imant domėn Organą spaustuvės mašinerijos trukumus, tuo tarpu negalima geriau techniškai organą "Sandarą" apdirbti.

3) ALTS. 46 kp. Hartford, Conn. įneša, kad Organas vadas "Sandara" būtų pakeistas ant "Amerikos Lietuva", ALTS. 15 kp. Bridgeport, Conn. taipgi siūlo pakeisti ant "Amerikos lietuvių Demokratų".

Ineš. Komisija rekomendavo abu įnešimus atmeti; Seimas rekomendaciją priėmė ir atmetė abiejų kuopų įnešimus.

4) ALTS. 46 kp. Hartford, Conn. įneša: a) kad Liet. Pol. Izdas leistų knygas politinio-kultūrinio turinio, b) kad būtų taipgi išleistas 1929 m. Kalendorius.

Ineš. Komisija rekomendavo įnešimą priimti ir kalbamų reikalus vykdyti palikti atitinkamai L. P. Izdo Komisijai ir Centro Valdybai-Administracijai; Seimas rekomendaciją priėmė.

5) ALTS. 46 kp. Hartford, Conn. įneša: kad būtų kreipiama domėn į organizavimą kuopų Penn. valstijoje. Inešimų Komisija rekomendavo įnešimą priimti ir palikti Centro Valdybai vykdyti; Seimas rekomendaciją priėmė.

6) ALTS. 46 kp. Hartford, Conn. įneša: a) kad būtų vedami vajai "Sandaros" platinimui, b) kad prenumerata būtų priimama keliems metams už nu-pigintą kainą. Ineš. Komisija rekomendavo įnešimą palikti Administracijos žiniui. Seimas nutarė palikti Centro valdybai.

7) ALTS. 15 kp. Bridgeport, Ct. įneša, kad būtų pakeistas organo vadas vietą "Sandara" kad būtų "Amerikos lietuvių Demo-

kratas". Ineš. Komisija rekomendavo atmeti. Seimas atmetė.

8) ALTS. 25 kp. Chicagoje įneša, kad būtų reikalaujama aiškesnės apy-skaitos iš buvusio L. P. Izdo Pirm. Dr. K. Drangelio. Inešimų Kom. rekomendavo įnešimą atmeti; Seimas atmetė.

9) ALTS. 25 kp. Chicago įneša, kad būtų pareikalauta atskaitų iš buvusių ALTS. Tarybos atskaitų. Ineš. Kom. rekomendavo Seimui įnešimą atmeti; Seimas atmetė.

10) ALTS. 25 kp. Chicago ir 1-mas Apskr. Naujoji Anglijoje, įneša, kad būtų "Sandara" organas perkeičiama ten, kur Seimas numatys tinkamą vietą. Inešimų Kom. rekomendavo svarstyti; Seimas apkalbėjęs ir numatęs Philadelphia ir Chicago, išrinko specialę komisiją iširti perkėlimo reikalą abejose vietose.

11) ALTS. 1-mas Apskritis įneša, kad kiekviena kuopa ir Apskričiai su- rengtų po vieną materialiai naudai parengimą del Centro paramos. Inešimų Komisija rekomenduoja įnešimą priimti kaip pageidavimą; Seimas rekomendaciją priėmė.

12) ALTS. 1-mas Apskritis įneša, kad Politikos komisijon apart 3-jų komi-rijos narių būtų du iš cen- tro valdybos nariai daly-riais. Ineš. Komisija rekomenduoja palikti kaip yra; Seimas rekomendaciją pri- imė, palikta po senovei.

13) ALTS. 1-mas Apskritis įneša, kad dabartinis Redaktorius paliktų ir int toliaus redaguoti "San- larą". Ineš. kom. rekomenduoja įnešimą priimti; Seimas rekomendaciją pri- imė.

14) ALTS. 10 kp. New Haven, Conn. įneša, kad ALTS. Seimai būtų laikomi kas du metai. Ineš. Kom- isija rekomenduoja at- mesti; Seimas įnešimą at- metė.

15) ALTS. 1-ma kp. Brooklyn, N. Y. ir 1-mas Apskritis įneša, kad Orga- no politinė taktika būtų demokratiškesnė principų taktikos prisilaikant kaip iki šiol buvo paliktą tokia pat. Ineš. Komisija rekomenduoja įnešimą priimti. Seimas rekomendaciją priėmė.

16) ALTS. 1-ma kp. Brooklyn, N. Y. įnešimai: a) kad būtų kreipiama do- mē įsteigimui Laivakorėjų agentūros, b) ekskursijų rengimus etc. Ineš. Kom- isija rekomenduoja įneš. at- mesti, Seimas atmetė.

17) ALT. 1-ma kp. Broo- klyn, N. Y. įneša a) kad būtų kas trys mėnesiai iš- duodama atskaitos, b) kad

laikraštis nariams ir pre- numeratoriams skolingiem nebūtų siuntinėjamas, c) kad knygvėdytės reikalai centre būtų pastatyti tobulai, d) kad būtų griežčiau spaudžiami skolininkai su- mokėti pinigais.

Ineš. Komisija rekomenduoja įnešimą priimti kaip pastabą Administracijai. Seimas Rekomendaciją priėmė.

18) ALTS. 23 kp. Chicago, Ill. įneša, kad sanda- riečiai, kurie turi akcijas (šėrus) Lietuvos Atstatymo B-vės paaukautų "San- darai". Inešimų Komisija rekomenduoja įnešimą pri- imti kaip pageidavimą; Seimas rekomendaciją pri- imė ir pageidauja, kad ALTS. nariai L. A. B-vės šėrus paaukautų jeigu tik gali (nori).

M. J. Vokietaitis, sekret.

Bukim Prisirengę Lietuvai Pagelbon

Rašo K. J. PAULASKAS

Matome pranešimus, jog Lietuvos su Lenkija dery- bės baigia pairti. Reiskia Lietuva neatsizada Vil- niaus, o lenkai savo vagy- stę nor pasilaikyti.

Nėra abejonės, kad len- kai dės visas pastangas, kad rudenyje Tautų Są- jungos posėdy, lenkai sten- gsis sukelti prieš Lietuvą didžiausią audrą, kad Lie- tuva priverstus atsižadėti Vilniaus o lenkus pateisin- ti vagystėje ir iš mūsų pa- vogtą sostinę, Vilnių amž- nai jiems palikti.

Politiniuose klausimuose kai kurie nesutinkame su esančia Lietuvos valdžia, bet tautiniame klausime visi jaučiamės esą lietuviai o Lietuva mūsų Tėvynė. Šiandien yra viena vald- žia, ryto gali būti antra arba poryt trečia, bet Lie- tuva visvien bus Lietuva, lygiai bus brangi mūsų mo- tina. Geras sunus negali savo motinos pamiršti, ne- žiurint, ar ji bus jos pa- čios sunų varginama ar kaimyno užpulta.

Amerikoje esame apie trečdalis gimtojo krašto žmonių. Turime organiza- cijas, draugijas, klubus ir visokių ratelius. Nuolatos savo parengimuose gieda- me "Mes be Vilniaus nenurimsim." Tad įsirašykime tuos žodžius savo širdyse. Nenurinkime kol Vilnius nebus Lietuvos sostinė; kol ant Gedemino kalno neplevėsuos Lietuvos tris- palvė vėliava!

Nenurinkime ypač kada mūsų žodis ir darbas mo- mentui duoda daug svar- bos. Reikalaukime ne ko- klos godulystės apimti ka- tokio svetimo pagruobti,

P. ELIAS CALLES

Meksikos Respublikos Prezidento karjera ir darbai. Paimta iš spaudos jo autobiografija.

Aš gimiau 1877 m. rug- sėjo m. 25 d. Guyama'se, Sonoros valstijoje.

Mano tėvas vadinos Plu- tare Elias. Mano senelis Jose (Choze) Zuan Elias buvo kovojusios su Pran- cuzų okupacija kariuome- nės vado padėjėjas. Jis darsitarnavo ligi pulkininko laipsnio. Mano motina mi- rė, kai aš dar buvau vaik- rės, todėl man teko augti pas tetą Manuellą Kalles, kuri rupinosi manimi, kaip tikra motina ir del manęs

Į Lietuvą atvažiavo ato- stogų Filipinų universiteto zoologijos profesorius lie- tuvis dr. P. B. Sivickis. Jis žada prabuti Lietuvoje il- gesnį laiką. Dabar dr. Ši- vickis vieši Kaune. Prieš šešerius metus dr. Sivickis, studijuodamas Amerikos Jungtinėse Valst., dirbo a- merikiečių lietuvių laikra- čių redakcijoje.

atsisakė tekėti už vyro. Ji auklėjo mane su pasiauka- vimu ir kai aš išaugau, tai budamas dėkingas už jos rūpesnius prie savo tėvų pavarde pridėjau dar ir mano tetos pavardę Kalles.

Jau budamas 15 metų tapau mokytojo padėjėju. Dešimts metų pašvenčiau pedagoginiam veikimui ir pagaliau buvau paskirtas apskrities mokyklų inspek- torium.

Maždaug tuo pačiu laiku pradėjau rašinėti ir į laik- raščius, o vėliau ir pats pradėjau leisti laikraštį "Hermosillo". Jau ir tada buvau susidomėjęs darbi- ninkų ir valstiečių reika- lais ir kovojau del jų iš- vadavimo. Kartkartėmis mane aplankydavo ir Muza ir aš dažnai dėjau savo po- etiškuosius kurinius.

Esu senai žinomas, kai- po didelis laikraštininkų draugas.

Vėliau pradėjau vesti maluną.

Kai 1913 metais prasidė- jo suirutė, aš tuo laiku buvau užsiėmęs bizniu A- zua Prieta. Biznis ėjo labai gerai.

Tačiau, kilus piliečių ka- rui, likvidavau biznį ir sto- jau kariuomenėn.

Savo prekių sandelį išda- linau kariuomenės dalims, kurios ruošėsi kovai su generolu Huerta. Tai buvo mano kariškos karjeros pradžia.

Mano, kaip prezidento gyvenimas visai nėra toks, kokių vaizdina jį tukstan- čiai žmonių. Apie patogų gyvenimą negali būti nė kalbos.

Tiesa, aš esu tvirtas žmogus, turiu daug energi- jos ir entuziazmo savo darbui: visada esu optimi- stiška nusistatęs ir kiek- vieną valandą pasiryžęs žutbutinai kovai. Tačiau,

asti ir tokių valandų, kai laučiuosi nusilpnėjęs, nes tuo pat pirmųjų mano val- džios dienų varau milžini- šką darbą. Aš statau kra- štą, kuris buvo visiškai su- rėš ir nuteriotas įvairių rėbšų valdovų, karų valdi- ninkų korupcijos. Liaudis ilgą laiką skurdo, nes žiau- rūs valdovai, lyg parazitai, šėiulpė iš jos visas gyvy- bės sultis. Dabar jau to nė- ra.

Nesenai aš buvau pak- austas, kokios esu nuomo- nės del mano prezidentavi- no pratėsimo ligi 7 m. A- rie tai labai daug buvo ra- šyta mūsų spaudoje.

Aš pareiškiau, kad kol kas nenumatė reikalo keisti konstituciją. Mano valdžia — tai labai sunki našta, kurią nevisi galėtų pakelti, ypač laikyti ją taip ilgai. O ją reikia laikyti tvirtai, kol mūsų šaly ne- užviešpataus ramumas. Tam darbai atlikti užtenka ir keturiu metų kadenci- jos. Bet aš sutiksiu, kad mane rinktų ir antrą kar- tą kai pasibaigs teisėta

mano kadencija.

Praėjus audringiems ir gausingiems įvairių nuoti- kių revoliucijos metams, aš gyvenau normaliai ir to- del apsisaugojau nuo ligų ir visokių organizmo de- fektų, kurie kliudytų mano darbai.

Mano laikas yra tiksliai paskirstytas. Tik tokiu bu- du aš galiu nuveikti bega- linį skaičių darbų, ir per- žiūrėti visas bylas, kurios yra siunčiamos man iš vi- sos valstybės.

Pirmaisiais mano valdy- mo metais aš kėliausi 5 v. iš ryto ir pirm visko dary- davau gimnastika, paskui pusę valandos važinėju valtele ežere ir 7 v. Pėsčias grįždavau pusryčiauti. Pu- sryčiai suisdėdavo iš vai- sių ir liaudies valgių pav. kepta ožkos galva.

Bet pastaruoju laiku toks gyvenimo budas bu- vo pakeistas. Sunkus vals- tybinis darbas yra reika- lingas poilsio iki 7 v. Pa- silsėjęs skaitau laikra- čius, labiausiai jų veda- muosius ir telegramas. A- tydižai seku visas žinias iš mūsų krašto, todėl gerai žinau, kas ir kur darosi.

Kartais užsiimu gimnasti- ka ir prieš pusryčius. Esu mėgėjas plaukioti ir dideliu noru jodinėju.

Lygiai 10 v. aš jau sė- džiū savo kambary prie Liaudies Rumų ir be per- traukos dirbu ligi 1 v.

Pirmaisiais priimu sek- retorių, paskui konferuoju su štabo šefu apie kariuo- menės reikalus. Toliau man kasdieną yra pristatoma visų valstybių įstaigų pini- ginė apyskaita. Todėl aš turiu tikrų žinių, kiek esti įplaukų ir išlaidų. Visos krašto išdines siunčia man kasdieną telegrafu prane- šimus apie savo stovį. Visi tie daviniai įteikiami man grafiškai. Išleidžiamus pi- nigus aš kontroliuoju visu akylumu, bet nesigailiu lė- šų butiniams reikalams.

Tokio mano darbo rezul- tatai yra jau paaiškėję. Laike pirmųjų devynių mė- nesių mano valdymo yra sutaupyta, arba teisingiau sakant, apsaugota nuo iš- aikvojimo 90 milijonų pe- zų.

Pranešimai baigiasi apie 12 v.; paskui eina konfera- vimas paeiliui su minste- riais. Šis darbas tęsiasi iki 1 val.

Kas dieną aš gaunu šim- tus prašymų ir priverstas skirti daugybę audijencijų.

90% tų prašymų liečia šio- kios ar tokios pagelbos klausimą. Visokioms audi- jencijoms, skiriama ne daugiau, kaip 10 m.

Po to, aš pietauju Liau- dies Rumuose, šiek tiek ilsiuos ir vėl dirbu iki 7 val.

Pabaigęs darbą grįžtu į namus žiūriu laikraščius. Skaitau veikalus liecia- nčių darbininkų ir valstie- čių klausimą.

Sekmadienių rytais ma- ne lanko draugai. Po piet, einame į bulių kovą. Išsky- rus bulių, kovas, teatro ir muzikos, nesu šalininkas jokių pramogų ir iškilmių.

Tą savo nuotaiką jau esu parodęs, keliaudamas Vokietijon. Dar atviroje juroje gavau žinių, kad prezidentas Ebertas žada iškilmingai mane priimti. Tuojau prašiau pranešti, kad keliauju kaipo priva- tus asmuo ir negaliu pri- imti tokio oficialaus pager- bimo. Bet gavau atsakymą, kad mano noras negali bu- ti išpildytas. Tuomet dar kartą radiotelegrafavau savo atsisakymą nuo iš- kilmių, bet buvo pervėlu.

Išlipęs iš garlaivio į krantą Hamburge pama- čiau, kad vis del to man buvo suruoštas labai šir- dingas sutikimas.

Užrašykite Draugams ir Giminėms Lietuvoje

TO HOLDERS OF Third Liberty Loan Bonds

The Treasury offers a new 3 1/2% per cent 12-15 year Treasury bond in exchange for Third Liberty Loan Bonds. The new bonds will bear interest from July 16 1928. Interest on Third Liberty Loan Bonds surrendered for exchange will be paid in full to September 15, 1928. Holders should consult their banks at once for further details of this offering.

Third Liberty Loan Bonds mature on September 15, 1928, and will cease to bear interest on that date.

A. W. MELLON, Secretary of the Treasury. Washington, July 5, 1928.

"SVEIKATOS KULTURA"

JAU IŠEJO
Ar nori būt sveiku ir linksnu? Skaityk "Sveikatos Kultūrą!" Ten rasi daug gerų ir teisingų patarimų kaip natūraliu būdu gauti apsaugoti nuo įvairių ligų, palikti jaunystę ir pagilinti savo amžį. Taipgi rasi klausimų ir atsakymų apie įvairias ligas ir iš ko jos paėina.
Visais sveikatos reikalais kreipkitės į "Sveikatos Kultūros" redakciją:
6 Scholes St. Brooklyn, N. Y.
Pavienius numerius galima gauti "Sandaros" ir "Keleivio" redakcijoje.

APTIEKA!

Noriu Supažindinti Lietuvius Su Žemiau Parodytomis Prekėmis, Jų Vertę Patirsite Vartodami.

Mes Garantuojame Jų Gerumą!

JATUL'S TREJANKOS pakelija (Lietuviškai: Trejos Devynijos) 50 c.
VALERIJONO LAŠAI, bonkelė 35c.
EDAK (Vaistas Gydo Galvos Skaudėjimą) 50 c.
Lietuviški Cigarai Lietuvių išdirbystė ir savastis
STOUGHTON SMOKERS už baksa 50 cigarų \$4.00
už baksa 5 cigarai \$1.00
Importuotas iš Lietuvos Muilas 50 c.
RADIOZA Muilas dėžutė \$1.00
LELIJOS PIENO Muilas 1.00
Mums reikalingi agentai, atsišaukite, turėsite gerą uždarbį! Reikalaukite Musų Prekių. Persiuntima Apmokam. Adresuokite:

P. A. JATUL, (JATULIS)

Vaistininkas

813 Washington St. Stoughton, Mass.

=Kultuvė=

SENBERNIO DEKLARACIJA

Katrinės nemyliu,
Mildutės nevesiu,
Oi ne, dievaži,
Mildutės nevesiu.
Oi ne, ne, dievaži,
To aš nedarysiu.

Jeigu ją ir vesiu,
Bet jos nemylėsiu.
Oi ne, dievaži,
Aš jos nemylėsiu.
Oi ne, dievaži,
Mylėt negalėsiu.

Nors ir pamylėsiu,
Bet jos neapkabinsiu
Oi ne, dievaži,
Niekad neapkabinsiu
Oi ne, dievaži,
To aš nedarysiu.

Nors ir apkabinsiu
Tik jau nebučiuosiu
Oi ne, dievaži,
Tik jau nebučiuosiu
Oi ne, dievaži,
To tai nedarysiu.

Nors ir pabučiuosiu,
Betgi jos nevesiu,
Oi ne, dievaži,
Betgi jos nevesiu,
Oi ne, dievaži,
To tai nedarysiu.

Jeigu ją ir vesiu,
Bet tarnu nebusiu,
Oi ne, dievaži,
Tarnu jos nebusiu
Oi ne, dievaži,
Tarnu jos nebusiu.

(Kitam numerį bus Parodija)

Zinios nuo Leviathan

Plačiai išgarsintas ekskursijos vadas, p. B. Elicikis gerai į "pasizymėjo". Mat jis nėra užtektinai drąsus, o lošti didvyrio rolę noro turi daug. Kad tokią rolę "tinkamai" suvaidinus, jis nusprendė įgauti drąsą pasimant gerokai tris aktr varytos. Kaip sumanė, taip ir padarė. Na, ir kokios buvo pasekmės? Pasekmės visai geros; vasaros laike gauti nakvynės šaltojoj. Bet čia tik visa bėda, kad keleiviai buvo atskirti nuo vado.

Po tokio incidento dauguma vengė pasisakyti, kad jie yra lietuviai ir kad tas vadas jiems priklauso. Istikrųjų, gėda mūsų ekskursijų rengėjams, kad negali surasti dorą ir blaivaus žmogaus vadovauti ekskursijas.

Keleivis

UNION CITY, CONN.

Munšaino nuopelnai.

Štai paduodu porą pavzdžių iš mūsų mėnulio šviesos vartotojų. Aną dieną, tula Marytė gerai išsitraukus ir supykus ant savo Mikoluko, gerokai apdaužė ir dar pašaukė "aniuolą sargą", kuris ir nusivedė M. į šaltąją, ant nakvynės. Ant rytojaus buvo teismas, kur Mikolukas buvo gerai apibartas ir nuteistas pasimokėti \$5.00 už nakvynę. Magaryčioms

Chicago žinios

Kas rupi bolševikams mūsų draugijose

Pas mu lietuviai paskutiniu laiku pradėjo praregėti ir rupintis patys savi, mi ir savo reikalais. Pamatė, kad kiti nesirūpina mumis, nei mūsų reikalais, nei tautiška kultūra, nei privatiškos mūsų teisėmis, kai mes patys tą visą palikom Dievo valiai ir svetimų globai.

Keli metai tam atgal mes savo darbuote dalinai atsiėmėm tikslą. Butent, troškome matyti Lietuvą nepriklausoma valstybe. Tam mūsų darbuote ir troškimai iškunijo ir lietuvių tauta tapo įrašyta į eiles pasaulio kitų tautų ir valstybių. Nuo to laiko mes savo veiklįą energiją ir dvasią, kuri degte degė, kaip amžinoji, ugnis prie aukuro šventinycios, užgesom ir padėjom į poilsio sandelį, tardami: išėkis tu ištikimja ir energingą spēka, kurią išauklėjo Lietuva močiuoti savo krutimis! Mes tą darydami papildėm didelę tinginystę ir prie tos klaidos turime prisipažinti viešai, kad papildėm nuodėmę prieš tautą, pažįstamus ir gentis.

Mums yra gėda netik prieš savousius ir pažystamus, bet ir prieš visą civilizuotą pasaulį. Už ką? Už apsilėidimą, už nekreipimą dėmesį mūsų vadų stovinių priešaky organizacijų.

Daleiskime, kad ir Chicagoj atsirado keli konspiratoriai, neturėdami kitokių būdų sau gyvenimą daryti, kaip įnešant tarpe mūsų maksvinę epidemiją, pradėjo apkrėsti nesusi-pratusius darbininkus protlige, žadėdami jiems laimę. Tuo pačiu laiku įgyvendindami bolševikišką diktaturą, o mindami demokratijos teises stengdamiesi visus šokdinti pagal Maskvos smuiką nuo senai įgyvendintos mūsų organizacijos. Suprantamas dalykas, kol jie taip daro, kodėl jie skverbiasi ir peršasi į vadovystę ir kur tik gauna progą, tai dviratį pasuko ant maskvinio vieškelio, nes tas vis žadamas gerybes darbininkams jie panaudoja sau, savo gerovei ir mitybai, nes kitaip tie ponai, Maskvos agentėliai būtų priversti taip sau duoną pelnytis, kaip ir kiekvienas sąžiningas pilietis, o ne mesti darbininko centais, ir čiuulpt jo prakaitą. Kur nepasiseka paimti vadovystę ten jie mėgina įnešti suirutę ypač į tas organizacijas, kur daugiau turto randasi. Ten pakelia trukšmą susirinkimuose, palieja srutas per savo spaudą, demoralizuoja nesusi-pratusias minias, įnešdami į jų gyvenimą primityves mintis, paversdami jas aklaais fanatikais, atimdami iš savo pasekėjų paskutinę kibirkštį žmoniškumo, o įbrukdina gyvuliškumą. Tam ir yra mūsų vadovų ir

kiekvieno susipratusio lietuviu pareiga palaikyti savo draugijos narius, tuo galutino sužvėrėjimo o išaiškint jiems tiesą ir dorovės principus bei šalinti tuos, kurie yra sveiki, nuo užkrečiamosios protligės, aiškinti apgavingus siekius Maskvos agentų, kurie yra pavojingi ir nepageidaujami bile šalies gyvenimo draugijai. O mes tuomet neturėsime rausti iš gėdos nuo svetimtaučiu.

M. K. Šilis

Hartford, Ct.

Miesto Viešasis Knygynas

Miesto Viešame Knygynne, 624 Main gatvė, jau nuo pereinios žiemos Sausio mėn. yra keli šimtai ekz. lietuviškų knygų. Jos tapo parupintos g. kun. J. Bakšio ir p. Jono Mančiūno. Kiek patyriau, tai lietuviai mažai lanko miesto knygyną iš Lietuvos, visi naujai lietuviškų knygų. O šia proga vertėtų kuodaugiausia pasirupinti — knygas imti. Visos knygos beveik išrašytos iš Lietuvos, visi naujai leidiniai. Kuodaugiau lietuviai naudosis ir imsis skaityti lietuviškų knygų, tuo daugiau Miesto Knygyno valdyba stengsis naujų įgyti ir skaitančią publiką užganėdinti. Nau-da yra patiems knygų mėtojams skaitytojams ir sykiu lietuvių knygų leidėjams. Hartfordiečiai! Nesnauskime!

Knygyno lankytojas.

ALTS. Antrą Apskričio išvažiavimas bus Rugs. 12, Glastonbury, Conn. ir kad išvažiavimo rengėjai deda visas pastangas, kad gegužinė nusisėktų ir atneštų didelius vaisius, tai jau galima pranešti, kad išvažiavime dalyvaus New Britaino "Varpo" choras, Hartfordo SLA. choras, taipgi yra užprašyta Parapijos choras ir Laisvės choras; tikimasi, kad ir šie pastarieji dalyvaus. Taipgi girdėti, kad visos apylinkės ruošiasi dalyvauti šioje metinėje ir paskutinėje šventėje.

B. Vedeikis

Pittsburgh Pa.

Jack Ganson'as Pittsburge

Lietuvių Ristikų sunkios vogos čempionas J. Ganson risis Pittsburghe Rugs. (August) 5 d. Amšiejus Farmoje, Mc Kees Rocks, Pa. Sandaros kuopų Sanryšys nutarė dėt visas pastangas kad gauti Ristikų čempioną, nes LMD. nutarė gauti Jack Šarkį, kumštūninkų čempioną. Taigi J. Gansonas jau gautas ir risis Nedėlioje 5-tą Augusto per Sandaros kuopų sąryšio pikniką su Frank Judson iš Cleveland, Ohio, pagarsėjusiu lenku, mus tautos priešu. Judson sveria 215 svary, o J. Gansonas iš Brookline, N. Y. 210 tai lygi pora. Kadangi

REAL ESTATE

A. P. DAVULIS.

REAL ESTATE & MORTGAGES

366 Broadway, Room 1

Tel. 2027

So. Boston, Mass.

J. H. JABLONSKIS

PARDUODU ANGLIS IR COOPER KOKSUS

Geriausios Rušies

Galima po mažai mokant vasaros metu įgyti anglių visai žiemai. Lietuviai pažysta mane, o aš Lietuvos. Reikale kreipkitės 39 Spring st. West Haven, Conn. Arba telefonuok West 1662

Visi Lietuviai,

Važiuojanti Lietuvon PRO KLAIPEDA

Maloniai kviečiami Apsistoti

"RYTO" Viešbuty

Smulkesnių informacijų apie šitą įstaigą pasprašykite šio laikraščio redakcijoje. Su pagarba Šeiminkas

Jokubas Stiklorius

Pittsburge nėra gerų ristikų, apart K. Aleliuno, kuris sveria 185 sv. tai dėl Gansono perlangvas, todėl partrauksime iš Cleveland, kad būtų ristikų istikrųjų geros. Taigi visi Pittsburgo ir apylinkės lietuviai kurie mylta turėti linksma pikniką ir norite matyti geras ristikynes, nepamirškite Amšiejus Farmą 5-tą Rugsjūčio.

Tą patį mėnesį 19-tą dieną, nedėlioje rengia ir linksma pikniką L. T. Kapinių Dr-ja Kruklio Farmoj Swicklei, Pa. Ten ir verta visiems dalyvauti.

Juozas Virbickas

DAINU SVENTES PIRMA DIENA

Šventėj dalyvavo 700,000 žmonių

II-sios Dainų Šventės pirmoji diena prasidėjo liepos mėn. 1 d. apie 8 valand. ryto Bazilikos bažnyčioje dideliu susivažiavusių chorų dvasiniu koncertu. 11 val. padaryta bendra visų chorų generalinė repeticija šventės estradoj Petro Vileišio aikštėj. Prieš pradėdamas iškilmes šventės Komiteto pirmininkas burm. J. Vileišis ir to Komiteto narys pulk. V. Augustauskas lankėsi pas J. E. Respublikos Prezidentą ir Ministerį Pirmininką, kuriems įteikė specialiai padirbtus padidintus šventės dalyvių ženklelius, (pastatomus ant stalo) su atitinkamais užrašais. Pirmojo ženklelio užrašas šis: "Jo Ekscelencijai Tautos Vadui Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai, II-sios Dainų Šventės Komitetas".

4½ val. po pietų atsilankęs J. E. Respublikos Pre-

A. J. Kupstis

332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Tel. South Boston 1662-1878

REAL ESTATE

INSURANCE

ANT PARDAVIMO

SOUTH BOSTONE

Du trijų šeimynų muriniai namai ant E. Third streeto. Prekė \$6,500.

Trijų šeimynų medinis namas 3-4-4 kambariai, geroj vietoj. Prekė 7,500.

Dvieju šeimynų medinis namas ir graži krautavė, gera biznio vieta gasas, elektras, skalbėmės. Prekė \$6,500.

Sešių šeimynų medinis namas prie madynių, gasas, elektras, skalbėmės, puikus kiemas. Prekė 7,500

Trijų šeimynų medinis namas su įtaisymais, puikioj vietoj ant East Seventh streeto. Prekė 12,500

DORCHESTER

Trijų šeimynų medinis namas. Su visais įtaisymais. Prekė 10,500.

Dvieju šeimynų medinis namas su įtaisymais 7 kambariai vienai šeimynai, ir 8 kambariai kitai šeimynai. 22,527 pėdos žemės. Prekė \$9,500.

MEDFORD

Dvieju šeimynų kampinis namas su naujausios modos įtaisymais 5,5-2 kambariai. Prekė 7,800.

RANDOLPH

Septynių kambarių stuba su visu orniūm ir 6 akeral žemės. Prekė \$4,000.

PARSIDUODA UKIS

Lietuvoj, arti Merkinės

Už priemamą kainą, geroj vietoj, arti Merkinės miestelio Alytaus apskrity. Kas norėtų pirkt toj apylinkėj pasinaudokit progą, nes žemė abai gera. Klauskit pas savininką: R. ŽURIS, 12½ Howell St. Dorchester, Mass. (31)

gė vyriausiems dirigentams į Dainų Šventės vietą savo rankomis prisėtamams pp. Šimkui ir Gruožiiui Komiteto paruoštus ženklelius, taip pat rezervuotas ženklelis dēliai ligos neatsilankiusiam garb. dirigentui p. Naujaliai, kitiems dirigentams, kurių buvo apie 200, ženklelius įteikė pulk. Augustauskas. Komiteto garbės pirmininkas švietimo Ministeris inž. K. Šakenis ir Pirmininkas Kauno burm. J. Vileišis pasakė kalbas.

Jungt. choras, susidedas iš virš 6000 dainininkų komp. St. Šimkui diriguojant atlikoautos himną ir nustatytą dainų programos dalį. Po jo dirigavo p. A. Vaičiūnas Klaipėdos krašto atvykusiais choris. Paskui vėl visi virš 6000 dainininkų dainavo p. J. Gruodžiui diriguojant. Vakare 8 val. susirinko Karo Muziejun šventės dalyvių atstovai, dirigantai ir komiteto nariai, kurie uždėjo vainiką ant paminklo žuvusiems už Lietuvą karžygiams. Čia Komiteto pirmininkas J. Vileišis pasakė kalbą. Tuo pačiu metu vainiką dėjo ir skautai, kur buvo atliktos visos karo muziejaus valstybės vėliavų nuleidimo apeigos.

Pirmąją dieną dainų šventę aplankė apie 100,000 žmonių.

INSURINU TIK MASS. Valstijoje

NUO UGNIES IR NELAIMES

Automobilus, Forniūsus, Namus, Stiklus, Sveikata, Gyvysti ir t.p.

Parupinu pinigų dēlei morgičių ant namų ir farmų Bostone ir jo apylinkėse.

Jeigu turite pinigų, kuriuos galėtumėte paskolinti gaudami gerą nuosimti ant pirmų arba antrų morgičių, praneškite man.

Užlaikau taipgi LAIVAKORCIU PARDAVIMO IR PINIGU SIUNTIOMO SKYRIUS

Paroduo ANGLIS IR MALKAS ANGLIS SIUOMI TARPU ATPL. GO. PIRKITE DABAR. Pristatom netolijau, kaip 12-mailių nuo Bostono

Turiu daugybę namų, farmų ir žiznių ant pardavimo ir mainymo, kuriu čia negalima suminėti.

VISOKIAIS REIKALAIS Galima kreipties ypatiskai, laišku arba per telefoną

OFISO VALANDOS Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lankanties Baltimorėje

Rekomenduojame apsisot

NEW HOWARD HOTEL

Howard Street

arti Baltimore St.

(31)

Jei Tamstą Idomauja

PIETU AMERIKA —

jos turtai, gamta ir joje žmonių gyvenimas skaityk

"PIETU AMERIKOS LIETUVI"

Tik "P. A. L." suteiks Tamstai įvairias ir įdomias žinias, bealyškai nušvies idomaujančius klausimus ir visuomet bus Tamstai malonus ir naudingas iš tolimo pasaulio svečias.

Kaina 4 mėnesiams \$1.

Siųsti įvertintu laišku sekañčiu antrašu: Semanario Lithuano Caixa postal 3902, Sao Paulo, Brasilia.

Taipgi galite užsisakyti ir per savo pažįstamus Brazilioj.

HOME RESTAURANT

(VALGYKLA)

Jono Makarevičiaus

419 CAMPBELL AVE. WEST HAVEN, CONN.

Tel. West 2765

Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajuriu maudynes 'Savin Rock' kviečiu tautiecius į mane valgyklą skaniai pavalgyt

BIZNIERIAI, GARSINKITES, "SANDAROJ"

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
MATAS BIEKSHA, Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvirtą dieną. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas sutarti nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00, Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pasto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos Straipsniai.

NUSAUTAS NAUJAI IŠRINKTAS PREZIDENTAS OBREGON

Ką tik žuvo beskrįdamas iš New Yorko į Meksiką geriausias Meksikos lakunas Carranza, vadinas Meksikos "Lindy", kaip kitas įvykis sujudo visą Meksiką. Liepos 17 d. vakare tapo teroristo nušautas naujai išrinktas Meksikos prezidentas gen. Alvaro Obregon, vadinas "Laimingasis", kadangi jis jau daug sykų buvo panašų atentatų laimingai išvengęs. Obregoną nušovė San Angel netoli Meksiko City laike banketo, iškelto jam jo politikos draugų. Nušovė teroristas, kurs buvo bankete kaipo dailininkas piešėjas. Teroro aktas buvęs iš kalno paruoštas. Teroristas jaunas vyras, pasivadines Juan Escapulario gavęs leidimą bankete nupiešti svečių paveikslus ir padaręs jų škieus paprasė leisti svečiams juos parodyti, ir kaip tik priėjo prie Obregono, taip ištraukęs revolverį, kurį laikė po savo piešiniais, iššovė į Obregoną 6 kartus. Obregonas krito vietoj negyvas. Teroristas pagautas gyvas. Pa jį rasta laiškėlis, užvardytas "Mano giminei. Žinodamas, kad turėsiu mirti dėl savo principu, tariu jums gūdiev. Juan." Kitam rašė tely buvo parašytos pavardeš Romero, Robinson. Totepe, kurie spėjama buvo taip pat teroristų pasmerkti nužudymui. Robinsonas yra jaunas amerikietis, neonai vedęs dabartinio Meksikos prezidento Calles dukterį Ernestiną, kiti du yra žinomi Obregono šalininkai.

Nužudžius Obregoną tapo pašalintas paskutinis iš trijų, kurie galėjo pavaduoti Calles prezidento vietoje. Generolas Francisco Serrano, buvęs karo ministris ir gen. Arnulio Gomez, kurie buvo opozicijoje Obregonui prezidento rinkimuose, buvo susekti revoliuciniame sąmokslė ir ekzekutuoti. Buvo likęs vienas Obregonas ir neturėdamas opozicijos bei paties Calles remiamas buvo liepos 1 d. išrinktas prezidentu, kurio vietą turėjo užimti nuo šio gruodžio 1 d.

Dabar nežinoma, ar prezidentas Calles eidamas konstitucija paskelbs naujus prezidento rinkimus ar jis pats pasiliks prezidentu per kitą terminą. Mat Meksika neturi vice prezidento.

Kas išsivystys iš viso to dar neaišku. Aišku tik, kad atentatas turi galias šaknis opozicijoje. Tą patį dieną daugelis žymesnių opozicijos žmonių pabėgo iš Meksikos. Priešinguose Calles ir Obregonui sluokniuose tuojau po atentato buvo pagarsinta, kad nužudžius Obregoną "pašibaigė bolševizmas Meksikoje".

Opozicija tvirtino, kad Obregonas visą laiką kontroliavęs Calles politiką ir esąs vyriausias kaltininkas dabartinio aštraus režimo. Pats Calles buvo nuvykęs pas suimtąjį Escapulario ir norėjo iš jo ką patirti, bet kvosiomasis pasakė: "Jei aš buvau pasiryžęs nužudyti Obregoną, ukyvaizdoje kelių šimtu jo šalininkų, žinodamas gerai, kad tai man pačiam reikiška mirtį, tai aš esu taip pat pasiryžęs nieko nepasakyti."

Vienas detektyvas Alvaro Basail, kurs pats dabar yra kalėjime, pamatęs atvestą Escapulario, pažino, kad jis yra vienas iš tų, kuriuos Basail dar pereiniais metais tardė už suokalbi prieš Obregoną ir upi net jo paveikslą. Visa tai rodo, kad teroro šaknis glūdi giliai ir jas pajudius vėl daug žmonių nukentės.

Pastarais keliais metais Meksikos prezidento vietą aldė net 12 žmonių, kurie eitėsi su kaleidoskopišku greitumu. Keli prezidentai tik po metus, o vienas ik 45 minutes. Gen. Poririo Diaz "didis Meksikos senis" valdęs Meksiką per 30 metų buvo 1911 m. revoliucijos nuverstas. Jį pakekęs Francisio Leon de la Barra prezidentavo 7 mėnesius, tada užėmė Francisio I. Madero, revoliucijos prieš Diazą herojus ir išbuvo ligi vasario 1913 m. kol sukilėlis Huerta jį nuvertė ir nužudė.

Vadžias pasigriebė Pedro Lascarin Meksikos advokatas, išbudamas valdovą nuo 7.01 val. po piet

vasario 19, 1913 m. ligi 7-46 min. po piet tos pat dienos, tai yra viso 45 min. Tada pasigriebė valdžią "gelazinis žmogus" Huerta, išbudamas ligi liepos 1914 m. revoliucijos. Huerta pabėgo. Tada buvo prezidentu vieną mėnesį Francisco Carbajal, po kurio sekė periodas suirucijų, riaušių, įvairios revoliucionierių bandos. Ilgai siautė po miestą, bet neuždamos prezidentūros. Tai tęsėsi kol gen. Obregonas užėmė miestą. Tada sekė trumpi prezidentavimai Eulalio Gutierrez, Roque Gonzales Garza ir Francisio Chazaro, visi neramus ir revoliucingi.

1914 m. rugpjūčio mėn. vykdomoji valdžia teko revoliucijos vadui Venustiano Carranza, kurs tik kovo mėn. 1917 m. tapo konstituciniu prezidentu. 1920 m. gegužės revoliucija išvijo jį iš Meksikos ir birželio 1 d. 1920 m. tapo išrinktas laikinu prezidentu Adolfo de la Huerta. Jis valdė, kol gen. Obregonas tapo išrinktas pilnu prezidentu lapkričio 30 d. 1920.

Obregonas buvo vienintelis Meksikos pilietis du syk išrinktas prezidentiniu konstituciniu keliu. Obregonas buvo maišyto airiško indioniško kraujo. Apie jį sako, kad tai buvo vienintelis Meksikos revoliucionierius generolas, kurs niekuomet nepralošė kovos.

Obregono charakterį apibūdina iš šių jo žodžių: "Aš mieliau mokinčiau Meksikos liaudį vartoti lantų šepetukus, negu barškinti ginklu. Aš bevegyčia matyti juos mokytojau, kaip kovos lauke. Aš visuomet verčiau pageilauju gero elektriko, mąštinisto, karpenterio, fermerio negu kareivio." Tai buta protingo valstybės vyro. Teroristai žinojo ką žudą. Su Obregono asmeniu jie pašalino paskutinį vyrą, kurs buvo už tai, kad Meksika meksikičiams, Likęs vienas Calles to tokio smugio liks labiau sulaužytas ir paskutinis meksikonas, kovojąs už Meksikos išvadavimą nuosvetimų išnaudojimo.

Nužudytų Meksikos žymių vyrų sąrašas yra gana didelis. Taip birž. 19 d. 1867 m. su dviem gereroais Mejia ir Miramon pamerkti revoliucinio teisno nužudyti. Vas. 23 d. 1913 m. prezidentas Francisco Madera įkalintas ir nužudytas. Geg. 21 d. 1920 m. Venustiano Carranza, Maderos revoliucinis draugas vėliau prezidentas išvytas ir nužudytas.

Liepos 20 d. 1923 m. "generolas" Francisco Villa per 10 metų vadas visokių bandų ir revoliucionierių nusautas savo sekretoriaus,

Liepos 17 d. 1928 m. nušautas gen. Obregonas Kas-toliau seka?

UZRASYKIT "SANDARĄ" I LIETUVĄ SAVO GIMINĖMS

Apžvaiga

BALANSUS SUVEDANT

Amerikos lietuvių vasariniai seimai praėjo. Praėjo ir spauldoje kurį laiką suypatingu upu aidėję komentarai del tų seimų. Kiek nušaliau ar šalčiau sekus tą periodą galima kaip ir išvadas padaryti.

Kaipo ryškesni mūsų organizacinio gyvenimo apsi-reišikmai šiemet buvo šie trys seimai: SLA, SLRKA, ir ALTS. Kadangi jie visi supuolė veik tuo pačiu laiku, tai ir suprantama, kad seimų metas buvo gyviausias ir šiometinių mūsų viešojo gyvenimo apsi-reišikimų, suinteraves kaip savuosius taip ir "priešius".

Kiti viešo politinio pobudžio įvykiai buvo žymesni tai ALTS. pernai rudėnį gruodžio 4 d. įvykusi konferencija Hartforde, Conn. kurios nutarimai pasiekė Genevą ir pasaulinę spaudą, Chicago's Rymo katalikų "Lietuvių Diena", įvykusi gegužės 20 d. ir Philadelphijos klerikalų misteriškoji konferencija birželio mėn., kurios tikslai pasiliko ir patiems rengėjams turbūt neaiškus.

Trečiaeilis mūsų draugi-jinio gyvenimo apsi-reišikimas bus vasariniai piknikai, rengiami kiekvienas politinės, kultūrin. ir pašalpi-nės organizacijos atskirai. Iš jų reikšmingas bus ypatingai ALTS. Baltimorės kuopos piknikas, įvykęs birželio 17 d. kur susitiko suvažiavę į abudu seimu atstovai iš visų žymiausių Amerikos lietuvių kolonijų.

Del objektingumo reikia lar paminėti bolševikų šauktas įvairias politines "priešfašistines konferencijas" ir Brooklyno širvėdininkų mėginimus įsteigti kokius tai "tautininkų klubus", kurie turėjo būti labai valdančiosios Lietu-voje tautininkų pažangie-ųjų partijos skyriai, bet mirė lig dar negimę.

Viena turėjusi gražių ikslus kultūrinė organizacija TMD. šiemet visai ryvybės nebeperodė ir aukta jos konferencija nera del vieno žmogaus iš-važiavimo į Lietuvą tapo atidėta neribotiems laikams. Taip pat nepasireiškė prieš porą metų skambiu vardu įsisteigusi Am. Liet. Taut. Taryba.

Koks visų minėtų viešojo gyvenimo reišikėjų balansas? SLA. išaugo į didžiulę galingą nariais ir kapitalu organizaciją, bet vietoje tą milžinišką pajėgą nukreipti naudingam kultūriškam veikimui Amerikos Lietuvių gyvenime prisiaugino daug destruktivio elemento, vadinamo bolševikais ir visą energiją turi aikvoti atsistatymui prieš to elemento užurpacinius užmačius. SLRKA. del savo vidaus netvarkos ir politikavimo pateko į valdžios teismus ir sunku būtų dar numa-

tyti kuo tas rugimas baigsis.

ALTS. del sunkių krizių Lietuvoje, kurie moraliai nepaprastai skaudžiai atsiliepė į pačią organizaciją, pereitus metus turėjusi pačius sunkiausius, kokie kada norės galėjo būti jos 14 metų gyvavimo istorijoje, tačiau šiometiniame savo seime jei materialiai ir nieko naujo neturėjo parodyti, bet idėjiniai pasireiškė žymiai ir vieninga.

Siemet ALTS. idėjos priešai savo dantis šypinotik į antraeilius ar net trečiaeilius trukumus, kaip tai kibdami prie nedidelio atstovų skaičiaus, nedidelės aukų sumos, prie atstovų išvaizdos, sufabrikuodami ir tyčia sumažindami narių bei skaitytojų skaičių ir tt.

Bet fakto, kad Sandara išliko vieninga, šviri ir aiški savo politinėje platformoje, pasiryžusi už teisingus Lietuvių Tautos tautinius ir demokratinius principus kovot ligi jų pergalės, niekas jai negalėjo užginčyti. Kad ALTS. lošia svarbią rolę mūsų tautiniame Amerikos lietuvių gyvenime, tai patvirtina jau šio seimo metu niekas tiek atkaklių atakų iš lietuvių vienybės ardytojų pusės negavo pakelti ir tiek reklamamos neįgavo, kaip Sandara.

Sandara per visus tyrimus ir puolimus išlaikius išrausmingą vienybę, ištikimumą, savo principams ir moraliai likusi stipri, ekonomiskai taip pat išsilaikė pusiausvroje, ir nors Sandara niekuomet neturėjo tikslo ieškoti sau reikiškų išrokavimų, o vis stengėsi ir stengiasi būti naudinga Lietuvai ir lietuviams, tačiau ji turi gali-nybių ir savo vidaus uki-lyb žymiai pagerinti, persikeldama į bet kurią iš skaitlingų savo kolonijų.

Budama centru stulpu mūsų išsivijos viešajame gyvenime į kurią atsimuša visų kraštutinumų atakos Sandara yra būtina, reikalinga ir jos misija būreikalinga tol, kol gyvens Amerikoje lietuvių kaip atskira tautinė vieneta. Tai turi pripažinti ir pripažįsta ir Sandaros priešai. Jau vienas tas "progresyvių" bolševikų lernas prieš Sandarą laike SLA. seimo, prieš jį ir po jo, parodo jog į Sandarą atsimušė ir sudžo jų visi skymai-gaminti Susivienijimui užkariaut.

Tad rimti, demokratini nusistatymo lietuviai, kurie tik permato mūsų tautinio bendravimo būtine reikalą, turi ypatingai spiestis apie Sandarą. Sandara nemano, kad ji turi aprėpti visa ir kitiems nieko nepalikti. Priešingai pripažindama įsitikinimu ir organizacijų laisvę ji neturi nieko prieš tai, kad žmonės spiečias į sau atitinkamas grupes. Tos grupės gali ir turi lenktinuoti bet tik kultūringuose rėmuose, neišeidamos iš ri-

bi. O tokioj kultūrinio lenktinavimo arenoje Sandaros rolė yra gana svarbi.

SUSIVIENIJIMAS RYMO KATALIKŲ AMERIKOJ TEISME

"Garsas" kelintame n-ry rašo apie galutiną sugriuvimą SLRKA., kurio Centrv patys nariai patraukė teisman. Jis rašo:

"Tiki šiol tvirtu žingsniu ejo pirmyn dvi didžiulės Amerikos lietuvių frater-nalės organizacijos — susilaukė priešų ne iš išorinių žmonių, bet iš savo narių tarpo. Teismai čiulpia jų syvus, klopiną organizacijos dvasia.

Jau iš eilės trečiam "Garso" numerį rašome apie liudną faktą, kad brooklyniečiai, Susivienijimo nariai, patraukę organizaciją teisman visų jos narių nenaudai. Pereitam numerį rašėme nurodydami priežastis, del ko atsirado skundas ir kokios gali but pasekos (pasekmės). Gal but, kai kam sunku prisistatyt tokį vaizdą: prieš teiki-sęja įstovi paraudęs sūndikų advokatas lietuvis ir prašo, kad teismai užgirtų Receiverį Susivienijimo turtui kontroliuoti (New York valstybėj.)"

Be reikalo čia jis gretina SLA. Bet sakoma yra, kad ji būdą papuolęs lengviau laučias, kuomet jis mano, kad ne jis vienas.

PENKTAS NEUŽMUSK

Rašo Girkalniškis

Liepos 17 d. Meksikoje apo nušautas naujai išrinktas prezidentas generolas Alvaro Obregon. Jį ankiete nušovė jaunas, 3 metų vyras Joze de Leon Toran. Šis incidentas sujudo netik Meksiką, bet ir visą kultūringą pasaulį. Visiems yra žinoma, kad Obregonas buvo gabus, populiarus ir visų plačiai žiurinėjų į gyvenimą gerbiamas žmogus. Tad prieš visus ir stovi klausimas: už ką jį nušovė?

Iš vėliausių žinių matosi, kad Obregonas liko juodo klerikalizmo krivina aukta! Mat velionis buvo progresyvis laisvų pažiūrų žmogus ir berods, priklausė socialistų partijoj, taip-ri buvo dabartinio prezidento Calles geras draugas. O kadangi Calles vėla aštrią kovą su klerikalizmu, o Obregonas pareiškė, kad jis užėmęs prezidento vietą toliau tęs Calles programą, tai klerika-

lai spjovė ant Penktojo Dievo prisakymo, kuris draudžia neužmušti, sutuntavojo jauną vyrą ir tas Obregoną nušovė.

Su Obregonu nušovimu, klerikalai manė palieti Meksikos gyventojų kraują ir kruvinas pėdas palikę imaršuoti į valdžią, kurioj popiežius iškilmingai būtų juos palaiminęs. Tai vė kokia yra šiandieninė klerikalų dora! Neturėdami faktų, ir progrose kylancioje visuomenėje pritariamo, jie savo interesus nori apginti su revolverio pagelba. Kur meilė artimo? Kur žmoniškumas?

(Su Obregonu nušovimu, Meksikos klerikalai netik ašoi lūgš oltis apakredau valstybėje, bet ir visame kultūringame pasauly. Mat Obregonas stovėjo už valstybės pakėlimą ir jos apsaugojimą nuo visokių grobikų. Gi tuo pačiu klerikalai dėjo visas pastangas, kad Meksiką inkorporavus Romos popiežiui. Kadangi Meksikos gyven-tojai žymiai pradėjo kilti progrose, tai klerikalai jokiū būdu faktais nepajėgė juos įtikinti, kad valstybės turtus Romai atidavus piliečiams bus gerovė. Kiek visokių žmonių žuvo, bet vis tikslo neatsiekė. Nieko neatsiekė ir dabar Obregoną nušaudami, tik save susikruvino ir pasauliui parodė klerikalinės žoros sud-

LIETUVOJE ĮSISTEIGĖ KU KLUX KLAN

Berlin, liepos 14 d. N. Y. Times praneša, kad katalikų spauda Kaune paskelbė, jog Lietuvoje įsisteigęs Ku Klux Klan skyrius su tikslu kenkti katalikų bažnyčios veikimui.

Organizator. nesugebėję išlaikyti paslaptįje savo ceremonijų priimdami naujus narius Kaune.

Degantis kryžius, baltas rubas ir kapišonas, kaip kad yra vartojami Amerikoje, įvesti ir Lietuvoje, laikraščiai praneša.

Tai yra padaras reakcinis ir pačioj Amerikoje savo viduramžiais veiksmiais stipriai susikompromitavęs. Šią gadynę tik grynas mokslas ir proto evoliucija yra geriausias budas kovoti prieš visokius prietarus ir suktą politikavimą. Todėl ir Ku Klux Klan Lietuvoje įsteigimas faktiniai klerikalizmo nenukovos, ir gal apsi-reikš tolimesniu iška-bių murzinimu ir barzdų karpymu. Turbut tai bus kai kurių amerikiečių ekskursantų sumanymas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš \$1,000,000; narių 20,000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI SIAM LAIKUI ISMOKETA \$400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ ISMOKETA \$500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose dienesiuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visiškai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600, ir 1000. Pašalpos Skyriai — \$6.00, \$9.00, ir 12.00 ir sąvairė

Del platesniū informacijū kreiptis šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

LITERATūros APŽVALGA

TAUTINĖS LITERATūros SVARBA

Rašo M. Stakėnas

Šiandien visiems yra aišku, kokią svarbą užima žmonijos gyvenime literatūra. Šiandieninės kultūros svarbiausiu turtu yra literatūra. Rašliava yra tartum veidrodis kuriame atsispindi visos žmonijos arba ir pavienių tautų sena praeitis, dabartis, charakterizacija gyvingumas, tobulumas, padarumas ir abeja kultūrizacija.

Literatūra yra kultūrizacijos tvarinis, racionalio proto kurinys, tautos procesas, žmogystos pakilimo šviesenybė bei civilizotumo augštenybė. Literatūra yra šviesenybės versmė, iš kurios teka tautos kultūrizacija, teatras, muzikamenas, charakterizacija bei padarumas ir tobulumas.

Lietuvių literatūra yra lietuvių tautos kultūrizacijos medis ant kurio žiūga lietuvių dailės spūrgai, kaip tai poezija, drama, teatras, pasakos, beletristika, vaizdeliai ir proza. Lietuvių literatūra yra lietuvių dailės motina. Mat ji nei auklėja lietuvių meną, teatrą, dramatiškumą, muziką ir filosofiją, bei protinę tobulumą sąvoka. Lietuvių literatūra šiandien mums yra netik didelis istorinis tvarinys, bet yra ir brangia kultūrizacijos institucija. Mes privalom lietuvių literatūrą studijuoti atydziai.

LIETUVIŲ RASLIAVOS PASIRODYMAS

Lietuvių rašliava pasirodė tikrai antroje pusėje 16-to šimtmečio. Šešioliktame šimtmečiu įvyko du įžymūs įvykiai žmogystos gyvenime. Pirmas, tai buvo spaudos mašina išrasta ir, antras, tai prasiplatino tikiška reformacija. Tikiška reformacija greitai užkariavo centrālę Europą taip lygiai ir Lietuvą. Taigi lietuvių tarpe tikiškinė reforma ir pagimdė lietuvišką rašliavą grynai lietuvišku raštu. Pirmieji lietuviškos rašliavos mėgėjai bei rašytojai buvo reformatai bei protestontai, Mažosios Lietuvos arba Prūsijos lietuviai, protestoniški kunigai: Mažvydis, Vilentas, Bretkunas ir kiti. Danielius Kleinas surašė pirmą lietuvišką gramatiką. L. Lengvistikas (1562-1631) taip pat rašė lietuviškai.

Nepriklausomoje Lietuvos Kunigaikštijoje dar prieš Lublino Uniją pasirodė lietuviška literatūra. Čia taip pat pirmas lietuvių literatūros rašėjais buvo reformatai St. Rapala-

gėnas ir Abraomas Kulvietis (sakoma jis mirė 1545 m.) Šie du vyrai D. Lietuvoje pirmieji pradėjo platininti reformaciją, įsteigė pirmasias grynai lietuviškas mokyklas, rašė lietuviškai eiles, poeziją ir prozą. Jų raštai buvo sunaikinti lenkomanų ir jezuitų. D. Lietuvos reformatų spaustuvė buvo Brastoje (Breste). Buvo tai pirma spaustuvė Lietuvoje ir ten plaukė arba ir jau buvo suplaukė lietuviški raštai delei spaudinimo. Jezuitams ir lenkomanas lietuviška literatūra atrodė pagoniška ir heretikiška (bedieviška). Mat ji buvo parašyta reformatų. Užtai jezuitas Jonas Karmirato su kitais savo draugais ir lenkomanais, suorganizavo ant reformatų spaustuvės pogromą. Reikiška išdaužė raštus ar literatūrą konfiskavo arba sunaikino. Tame pogrome sakoma ir žuvo Rapalagėno, Kulviečio ir kitų raštai.

D. Lietuvoje iš R. katalikų kunigų pirmiausia pasizymėjo lietuvių rašliavoj zemačių kun. Mikalojus Daukša kaip tik 16-to šimtmečio pabaigoje. 1599 m. Vilniuje, jezuitų ordėnas atspaudė "Postilą". Patsai veikalas yra tai pamokslai bei evangelijos lietuviškų raštų lietuvių kalboje. Minėtame veikalė kunigas Daukša barabojorus kam jie po Lublino Unijos ignoruoja lietuvių kalbą. Kun. Daukšos metuose pritarėjas arba lietuviško rašto globėjais buvo kun. Širvydas, kun. Jaknavičius ir Zemačių vyskupas Merkėlis. Giedraitis. Kaip kurie lietuvių literatūros žinovai sako, kad pastarieji R. bažnyčios kunigai pradėjo lietuvišką rašliavą bei literatūrą globoti ar gerbti bei rašyti, ne delto, kad ją mylėjo, bet delto, kad tik su jė bebuvo galima atremti katalikiškę prieš reformaciją. Mat reformacija eidama lietuvių kalbą ir raštus bei lietuvių raštenybę buvo apžavėjęs Lietuvos žemiečius (mužikus). Dabar matome, kad lietuvių rašliava bei literatūra 16-tame šimtmečiuje susidėjo iš religiško turinio knygų. Tame šimtmečiuje viso knygų ar veikalų lietuvių kalboje buvo atspausa 59 knygos.

Pirma knyga lietuviškų raštų buvo atspausdinta 1547 m. po vardu "Protestantų Katekizmas" per Kun. Mažvydį. Prūsijoje. Kun. Jonas Žilius ir inžinierius P. Norus angliškame veikalė "Lithuania's Case for Independence" sa-

ko, kad 16-tame šimtmečiuje prusiški lietuviai, lietuviškos rašliavos knygų turėjo apie 24 knygas. Abelnai visų lietuvių lietuviška rašliava tame šimtmečiuje susidėjo iš 59 knygų ar veikalų. Dr. Alseikos žodžiais sakant "reformacijos veikėjai be tų tikiškinė turinio knygų 16-tame šim. nieko daugiau, neparasė, bet ir tas jų darbas turėjo labai didelės reikiškės lietuvių tautinės sąmonės pakėlimui. Katalikų kunigai buvo lenkai arba sulenkėję lietuviai. Jie ne tiek platino katalikiškę kiek lenkybę."

16-tas šimtmetis davė Lietuvai tikiškišką bei religišką literatūrą lietuvių kalboje iš kokių penkių tuzinų veikalų bei knygų. Ką gi davė Lietuvai 17-tas šimtmetis? Lietuvių rašliavos kuryboje nieko naujo neparasė. Pastarajam šimtmečiuje pas lietuvius nebūro nei vieno, tautinio ar protinio žingsnio link pakėlimo lietuvių kalbos, rašto ir tautinės sąvokos. 17-tame šimtmečiuje lietuvių judėjimo faktorium buvo jezuitai ir jų akademija Vilniuje. Jezuitų generolė buvo Skarga (lenkas): vy skupai buvo lenkai. Taigi, jezuitai taip pat vyskupai arba Rymioniški kunigai ne tiek globojo lietuvišką rašliavą kiek naikino bei degino. Mat jezuitų buvo tikslas naikinti reformaciją. Lietuvių rašliava buvo reformacijos tvarinys bei produktas. Už tai jezuitai lietuvių rašliavą laikė heretikiškum ar pagonizmu. Mat jinai buvo rašyta reformatų bei protestonų, ne katalikų.

Kardinolas Jurgis Radzėvilas buvo sakęs jezuitams ir kunigams viešai prieš publiką, deginti lietuvišką literatūrą. Vilniuje jezuitai taip ir darė (skaityk Dr. J. Šliupo anglišką veikalą "Lithuania in Retrospect and Prospect" 38-39 pusl. "The hardships of Protestantism in Lithuania". Tame šimtmečiuje Lietuvos kunigai jezuitų kamanduojami rašė lenkiškai arba lotyniškai. Pagal jezuitų palėpimą Lietuvos istoriją rašė lenkas Strickowski. Tuli lietuviai kunigai ir jezuitai kap Albertas Kojėlevičius ir kiti rašė lotyniškai bet ne lietuviškai.

17-tas šimtmetis lietuvių literatūros istorijoj parodė tik kelius nutautėlius lietuvius rašant lenkiškai arba lotyniškai. Pastarajam šimtmečiuje nepadarė progreso lietuvių rašliavoj D. Lietuvos lietuviai taip lygiai nieko naujo neparas-

A.L.T. Sandaros Reikalai

Užrašykite Draugam ir Giminėm Lietuvoj Sandarą!

Po 18 mėnesių pertraukos laikraštis "Sandara" vėl įleidžiama į Lietuvą. Virš 500 skaitytojų Lietuvoje jau vėl gauna progos kas savaitę pasiskaityti apie Amerikoje gyvenančių savo draugų, giminų ir šiaip artimųjų gyvenimą bei reikalus.

Lietuviai, padarykime, kad bent 5000 mūsų brolių sesučių, draugų ir artimųjų Lietuvoje skaitytų "Sandarą". Taip pat savo šėveliams ją užrašykime. Juk laiškus ne kas savaitę galime jiems parašyti o gaudami "Sandarą" jie kas savaitę skaitys naujienas apie mus.

Jei kurie ir nemokėtų laikraščio skaityti, ir tai nieko nedaro. Yra anukai, praanukai, kurie jiems perskaitys. Juk jaunoji karta Lietuvoje visą jau moka

sakityti. Tad tenebuna susipratusio Amerikos lietuvių tautininko demokrato, kurios mylimieji Tėvynėje neturėtų "Sandaros".

Nedaug, tik \$3.00, o mūsų giminės turės visiems metams gražią dovaną. Mes žinome, kaip Lietuvoj mielai skaitomi Amerikos lietuvių laikraščiai. Ne tik toji šeimyna, kuri gauna, bet ir visas kaimas ateina naujienų iš Amerikos pasiskaityti. Tad nepagalėkime jiems progos šviestis ir žinoti, kas dedasi Amerikoje, plačiame pasaulyje ir pačioje Lietuvoje.

"Sandaros" kaina visiems metams į Lietuvą \$3.00. Atsiųskite tik pareikalavimą - Administracijai ir su pirmuoju nuosakymu numeriu bus pradėta siųsti. "Sandaros" adresas visiems žinomas: 327 E St. So. Boston, Mass.

Petras Vaičiūnas

Lietuva

(Fragmentas)

Lietuva miela, Artojų žanelė, Aukso pėdais, Kaip kokiais miuziniais, Vasaros dieną Gražiai nustatyta, Žuolė lapais Žaliai nulapojus, Linksmis pušnyliais, Jaunai nužaliavus, Mylimajam sveičui Siulanti baltą duonelę, Tu ir žinoti, Tur but, nežinai, Kad, jeigu pakiltum Dvasios sparnais tu, Visą pasaulį Lengvai sužavėtum Savo galia, Amžiais ritmuojancia Tavo svajingoj dainoj, Amžiais begludinčia Tavo smutkėlių veiduos... Vytauto ainių Žemė gimtoji. Per didelę meilę Ir kruviną auką Gyventi pabudus, Buk drąsi ir narsi, Ir dar šiandie Ištieski sparnus tu Kaip skrendantis aras Bekraštėj padangėj Ir, pasigėrus Gaivinancios laisvės Saldybe, Tark tu pasauliui: Lietuva jau atgijo! Jos vardas suskambo Kaip Indijos pasakos Trykstantis aidas! Jos akys suspindo Kaip tekančios laisvės Skaidrus spindulėlis... Kelią, pasauli!

Lietuva, kaip svajonė, Eina žygiuoja Į savo rytojų Jaunystės skraiste pasipuošus... Ji atsikėlė Žavinančių žodžių Pasauliui kalbėti... Josios krutinėj, Amžiais kankintoj. Kurybiška saulė Teka liepsnoja... Brangi Lietuvėlė, Slapčių ežerų ežerėlių Ir skambančių upių Puošiamą žeme, Linų mėlynuojančių lauke. Geltono gintaro Ir rutų žaliuojančių Krašte ramusis, Išauk tu sau burę Lietuvos goda padabintą, Ir plauk karžyginga Per žydriąją jurą Gimtosios Baltijos Į plautį pasaulį Žmonijai vainiko dabinti Ir žėrinčios laisvės Brėkstantčiam rytui Himno giedoti!... Lietuva, Lietuva, Ažuolo broliams Ir rutų seselėms Šventojo žodžio Skambantis aidas, O dainiaus krutinei Saldžioji paguoda, Tu, laisvę pamilus, Amžiais gyvenki, Amžiais tu buki Skaisti ir jaunutė, Tartum gražioji mergelė Meilės ir jaunojo džiaugsmo, Ziedais sužydėjusi!...

šė ir M. Liet. prusiški lietuviai. Jie turėdami lietuvių kalboj maldų, giesmių, pamokslų knygas pirmyn neprogasavo. Taigi 17-tas šimtmetis yra lietuvių tautos sąvokos apsnudinimo, jezuitizmo, polianizacijos

metlaikis, kuris skiria tikiškišką rašliavą nuo tautinės (nacijonalės) klasiškos, dailės, racionalės literatūros. (Apie tautinę, klasišką dailės literatūrą bus vėliaus).

OPEROS

Mikas Petrauskas

Parduoda operą "BIRUTE", kurioje yra solo, duetų ir choralių dainų 2 dol. EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENE, šešių aktų opera, geriems artistams 6 dol. Penkių Metų KANLKIŲ knyga, telpa apie 60 muzikos dalykų: dainavimų, pianui, smuikai 5 dol. APVEZDINKIT IR MANE, Trijų aktų operetė, visiems tinkama 1 dol. 50c. CONSILIUM FACULTATIS. Operetė linksma ir maloni 1 dol. NAUJOS DAINOS chorui, VII Sasiuvinys 1 dol.

Adresuokit:

MIKAS PETRAUSKAS

2262 - 24-TH STREET DETROIT, MICH.

Buk Linksmas!

LINKSMAM ŽMOGUI GYVENIMAS PASEKMINGAS IR LAIMINGAS

Skaityk mėnesinį juokų žurnalą RIMBĄ, jame rasi linksmiausių skaitymų, paveikslų, juokingų dainų ir linksmių juokų.

Prenumerata metams Amerikoje, Lietuvoje ir kitur kur tik \$1.00

Ji nesi RIMBO matę, prisiųsk savo antrašą ir 10c. įdėjęs konvertan gausi jį.

'RIMBAS',

1 Bateman Pl, So. Boston, Mass.

NĖRA KITO TIESESNIO KELIO Į LIETUVĄ ARBA IS LIETUVOS Į AMERIKĄ KAIP PER

Klaipėda

— ANT —

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Vaziavimas su vienu iš B.A.L. laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra labai malonus ir visai keleivių nevargina KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?

- 1) Nepartraukiama kelionė iš porto į portą
- 2) Nereikia trauktytis geležinkeliais po svetimas šalis,
- 3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnautojais,
- 4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas,
- 5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai
- 6) Išpildomi laivo orkestrės, įvairūs žaishlai, šokiai ir t.t.

KAINOS IS KAUNO: Trečia klesė Valdžios Tax Ekstra

KAINOS I KLAIPĖDA: Trečia Kl \$107 I abi pusi \$181. Turistinė 3 klesė (arba buvusia II) klesė — \$122.00 I abi pusi 203.50

ISPLAUKIMAI LAIVŲ IS NEW YORKO:

"LITUANIA" — — — — Rugsjučio (Aug.) 7
"ESTONIA" — — — — Rugsėjo (Sept.) 1
Ziniom Kreipkitės i Vietos Agentą ar i Bendrovę BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street New York, N. Y.
Union Trust Bldg. Chicago, Illinois
315 So. Dearborn street Pittsburgh, N. Y.

J. Krukonis

PERGYVENTOS VALANDOS

— arba —

PERGYVENTOS MANO VALANDOS BRANGIOJ
TĖVYNĖJ LIETUVOJ.

Ten užaugau, iškentėjau.
Aš kančias visas,
Ir pamėgau, pamylėjau,
Vargdienio dūmas.

Taip kalbėjo vienas mūsų poetas. Ir aš— giliai širdyje nešiodamas šias eilutes, pamylėjęs lietuvių vargdienį ir jo dūmas, niekad nemaniau jį apiešti. Bet po pacio brolio-lietuvių kaip koks niekadėjas buvau priverstas palikti tą mylimą šalį.

Vaziuodamas į šią ant-
rają Lietuvą—Ameriką aš
troškau ir tebetroškau būti
drauge su jumis brangūs
Lietuvos sunūs. Aš svajo-
jau susidurti su kiekvienu
lietuviu ir pasidalinti su
juo mintimis gyvu žodžiu,
bet tas man, tuo tarpu ne-
įmanoma, taigi grįžęs iš
darbo stengiuosi rašyti ir
per "Sandarą" su jumis
kalbėtis.

Butų gera, kad draugai
per "Sandarą" užklaustų
manęs vieno ar kito daly-
ko, nes aš daugelį ką galiu
pamiršti ir visai nepalies-
ti.

Tai buvo 1918 metais,
Kalėdų antroji diena. Mu-
sų miestelyje, po pamaldų
šventoriuje ant suoloelio
atsistojo jaunas vyrukas,
kuris atkreipė visų dėmesį
ir sutraukė didelį būrį
žmonių. Prisiartinai ir aš.
Jis buvo užsilvėjęs rusų
karišką milinę, o prie jo
šono, ant diržo kabojosi ge-
volveris. Tai buvo man ge-
rai pažįstamas mokytojas
S. Asevičius per karą tapęs
karininku. Miniai jis
pasišakė esąs šios apskri-
ties lietuviškas komandan-
tas ir kviečia jaunus vy-
rus stoti savanoriais—jo
komendanturon, ginti savo
kraštą ir padaryti jį gaju-
tinai nepriklausomu. Jau-
nųjų užvirė širdys, norin-
čių atsirado daug, bet
kuomet tiko susidurti su
senais savo tėveliais, jie
neišstengė atsispirti prieš
jų valę ir iš savo vals-
čiaus su širdgėla, taip pat
tėvelių apverktas, tik aš
vienas išvykau į Seinus
sulig naujausios mados
pats pasiduoti "vaiskan".
Ir kuomet aš, po kiek lai-
ko, sugrįžau į tėviškę gin-
kluotas ir su tautinių spal-
vų trikampiu ant ranko-
vės, tuomet jaunikačių a-
kys sublizgėjo drąsa atsis-
pirti, kad ir tėvų valiai,
kuri, kaip senų žmonių,
dažnai buna nesuderina-
ma su jaunųjų siekais. Šį
kartą aš jau grįžau nebe-
vienas, bet keleto draugu-
lydimas. Ir jų tėveliai ga-
lų gale sutiko: nors širdį
skauda, gaila gūnaus, bet
ir vokietyis įgriso, taip no-
rėtusi turėti savo valdžią.

Iš mano iškviestų drau-
gų du žuvo, ir kuomet šiais
metais, 16 vasario, tam
pačiam šventėžio mieste-
ly susirinkom švęsti 10

metų nepriklausomybės su-
kaktuves, žuvusiųjų tėvai
priėję prie manęs su aša-
romis tarė: "Tamsta gy-
vas, nors ir sėdėjai kalėji-
me, bet mūsų vaikų nėra."
Tai Baigio, žuvusio Sei-
nuose ir Simanavičiaus—
Vlniuje. "Kariavot ir ka-
gero iškovojot?" — tęsė
toliau... Aš tylėjau ir ne-
išstengiau nieko jiems at-
sakyti. Susigriebęs emiau
raminti viltimi geresnės
ateities, nors tos vilties
kaime jau beveik nėra.

Mūsų Tėvynėje smagu
buvo gyventi. Dar Lietuvo-
je nieks nesirgo Italijos
fašizmo liga. Juodasis Ry-
mo internacionalas dar
buvo silpnas ir nedrįso ro-
dyti savo ragų. Bolševikus
nugalėjom. Bermontinink-
us išvijom, dar liko amžni-
ni priešai—lenkai, bet
mums su pakeltu upu, pil-
niems energijos, jie nebai-
sus. Žmonės linksmi, ener-
gingi. Demokratija visur
viešpatauja.

Ir kaip budavo smagiai
jautiesi suruoštosie pramo-
gose, kuomet visi bendrai
žaidžia, juokauja, prade-
dant apskrities viršininku,
komendantu ir baigiant
doru kaimo berneliu—
mergele. Nors skurdas,
nors vargas su tomis vo-
kiečių markėmis, nors val-
stybės tarnautojai po kelis
mėnesius negauna algų,
bet niekas nerugvoja, nieks
nieko neįtaria, kad tai bu-
tų bloga kieno nors valia.
Visi dirba kuriamajį dar-
bą, visi laukia šviesesnės
ateities.

Šituo laiku atėjo į pa-
gelbą Amerikos broliai, ir
nors daug jų dolerių nuėjo
į privatiškas kišenes, ta-
čiau Lietuva atsistojo ant
kojų. Iš didžiausių Lietu-
vai pavojų prisėjo išbristi
su pagelba Šlezevičiaus,
Griniaus ir kitų; ir kuomet
pusrytis išvirtas atsiranda
"gudresnių", kurie prie pa-
rengto stalo moka atsisėsti
ir valgyti, be to dar ir in-
šildytoj lovoj atsigulti.

Jau Amerikoj manęs ne-
vienas paklausė: girdi, kas
tie Lietuvos lietuviai? Gal
ištikrųjų jie yra toki avinai,
kurie tik su kančium
reikia valdyti? Atrodytų
kad, Amerikos lietuviai pa-
miršo savo brolio būdą.
Bet ne. Amerikos lietuviai,
pagyvenę demokratijoje,
laisvoj šaly, negali sau iš-
vaizduoti, kad lietuviai lie-
tuvų taip galėtų būti ir kad
tas "ėdamas" taip ramiai
basiduotų likimui. Bet
lietuvių tvirtas sprandas, o
jis pats kantrus begalo.
Lietuviai per ilgus šimtme-
čius vilkdamas svetimųjų
uždėtą jungą—užsigru-
dino kaip tas plienas. Lie-
vis ramaus būdo, jis nemy-
li kraujo ir tie, kurie nepa-
kelia dabartinio žandariš-
ko bizuno, velija sau ge-
riau Brazilijos gyvatinių
se gyventi.

(Bus daugiau)

Worcesterio žinios

WORCESTER, MASS.

WLD. Taryba savo susi-
rinkime laikytame 27 d.
birželio, nutarė sukviesti
visas Worcesterio Draugi-
jas ir pavienius kurie tik
jaučiasi esą lietuviais ir
sykiu išvien surengit masi-
nį mitingą su prakalbomis
ir išnešti protesto rezoliu-
ciją prieš Tautų Lygą, ku-
ri nori priversti Lietuvos
valdžią pildyti lenkų visus
reikalavimus ir antrą re-
zoliuciją Lietuvos valdžiai,
kad nežiurint lenkų ir
francūzų nei anglų, gintų
Lietuvos teises ir kraštus
bei žemes, kurias lenkai
pasisavina. Nutarta gelbėti
kiek išgalėsim Lietuvos
valdžiai tame darbe ir nu-
tarta atsišaukti per laik-
raščius į Amerikos lietu-
vius, kad visos kolonijos
rengtų massmitingus ir
siųstų rezoliucijas Tautų
Lygai, kad neišdrįstų da-
linti mūsų kampus žemių
ir nepenėtų išbadėjusių
Lenkiją ir gražintų mūsų
sostinę Vilnių. Mes lietu-
viai niekadoms šie Vilniaus
nenurimsime, nors praeis
ir 100 metų bet mūsų pa-
siryžimas ir pasišventimas
turės išsipildyti. Tegul ži-
no Tautų Lyga, kad ne jos
reikalas draskyti mūsų
kraštą ir tegul nesikiša į
mūsų reikalus, jei nori tei-
sybės keliu eiti.

Broliai ir seserys lietu-
viai, visi matote laikraš-
čiuose, kad Tautų Lyga y-
ra pasakiusi Lietuvos Vol-
lemarui, kad dabar nori
daryti mūsų ir lenkų, tai
Rugsėjo mėnesį privers-
mus pildyti mūsų norus.
Taigi lietuviai, visi išvien
renkime massmitingus ir
protestus tokiems ponams,
 kurie nežiuri teisingumo ir
loros. Tegul pamatys visos
autos riksmą už savo tei-
sybę! Tą syk, žinma, neiš-
lris to daryti. Ugnis užsi-
rusus ir kurinsis ir jiems
nus baugu, kad neimtų
legti toliau.

O jeigu mes dabar snau-
sime, kada ateina razbai-
ninkas prie mūsų motinos
ūdyti, jeigu mes neginsi-
ne, tai žinoma, kad leng-
vai nužudys ir liksime na-
laičiai. Deltogi broliai, lai
vartijos eina į šalį, visi už
rinklų ginti savo šalį! O
žinoma, jeigu mes dabar
neginsime, tai Tautų Lyga
ir pasakys Voldemarui, tu
ik vienas priešinesis mums
ir esi maištininkas, o Lie-
tuvos žmonės sutinka (?!)
Red.) su mūsų darbais.
Taigi WLD. Tarybos Kom-
itetas kviečia visus prie
darbo.

Spaudos Komisija:
J. Mozuraitis,
2 Brown Street
Worcester, Mass.

Atvyko tilžiskiai. Atvyko
š Tilžės apie 30 lietuvių su
Vydunu priešaky ir paro-
lą ir dainų šventę.
27,000 lankytojų. Paro-
los atidarymo dieną, parod-
don atsilankė apie 9,000 as-
menų ir kitą dieną apie
15,000.

"Laisvė" šmeizia
mirusius

"Laisvės" No. 169 kores-
pondencijoj iš Worcesterio
terliojamas velionis J. Ne-
viackas. Ne tik jie kanda
gyvus, bet ir mirusius
ramybės neduoda, tokia
jau bolševikiška dorovė.

Tuo tarpu tas velionis
Neviackas yra pačios lais-
svės tvėrėjas, jai padėjęs
daug savo sveikatos ir
dirbdamas nesiskaitant su
valandomis gavęs po 10-15
dol. savaitėi. Tą patvirtino
pats Pruseika atvažiavęs į
Worcesterį.

Kada buvo pardavinėjami
Liet. Sunų ir Dukterų
paskolos šėrai, kas dau-
giau dirbo ir prakalbas sa-
kė? Ar ne Neviackas. O
dabar kuomet tos Bendro-
vės vardu jam nupirktas
vainikas, tai komisarai pa-
siuto velionį terlioti. O ar
bolševikų rankos gali ak-
menį mest į kitą kad ir mi-
rusį?

Deja, Pruseika garbės
jausmo neturi ir kada žmo-
gali amžinai nutilo ir neba-
gali atsakyti į šmeiztus, tai
jį puolasi purvinti, žino-
me kokie tie jo Worcesterio
korespondentai. Juk ne
kitoki, skundė ir Liet. U-
kesų klubą valdžiai. Nuo
tokių nepadorios doros
žmonių reikia apsisvalyti.

Susirinkimai

SLA. 358 kuopa turės su-
sirinkimą liepos 29 d. 29
Ridglan Rd. Shrewsbury,
Mass. pas Justyną Mikužį,
10 val. ryte. Visi nariai da-
lyvaukite ir naujus atsive-
skite. V-ba

10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE PARK 4108

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampus Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

WILLYS-KNIGHT
Sleeve Valve Motor
STEARN-KNIGHT
Sleeve Valve Motor
WHIPPET
THE WILLIAM F. BENNETT CO.
Motor Car Merchants
253 PARK AVENUE WORCESTER, MASS.
Telephone Park 387
WM. F. BENNETT, Pres. ant Treas.

Tik Vienas Sunkiau Padirbėjęs Entuziastiškas Narys
išlaimės šį Didesnį ir Gesnį
CHEVROLET
Kuris yra duodamas kaip prizas—dovana jūsų
Organizacijos Konteste.
Bet daugelis iš jūsų skaitytojų šiemet pirkis automobilius. Ko-
del tad nepirkti CHEVROLET? Jeigu jis užtektinai geras jūsų
organizacijai duoti kaip prizą laimėjusiam konteste, Leiskite
mums parodyti ir plačiau paaiškinti jums.
DOWNES MOTOR CO. Inc.
258 Park Avenue Phone Park 2120 Worcester, Mass.

Aušreliciu išvažiavimas
Liepos 15 d. aušreliciai
turėjo išvažiavimą į Nan-
tasekt Beach, kur puikiai
praleido laiką.

Serga. Gana sunkiai su-
sirgęs Petras Šimkus, da-
bar yra ligoninėje. Padė-
tis kritiška, P. Šimkus bu-
vo real estate biznieriuis.

LIETUVISKA UZEIGA

Padidinta ir naujai iš-
taisyta pirmos klesos lie-
tuviška užėiga-valgykla.

CHARLE'S LUNCH

94 Millbury St.
Worcester, Mass.

FRANK ZALAPUG

56½ ORANGE ST.

WORCESTER, MASS

Atlieku visokį link namų pa-
taisymo mežižo darba. Taipgi
pentinu popieru. Darbą atlie-
ku gerai.

Tel. Maple 1138-M

F. J. McGRAIL
Visokių rušių elektros įrengimai
namams, dirbtuvėms ir
krautuvėms
71 MAIN STREET
WORCESTER, MASS.

Joseph J. Dirsas
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą, laidotu-
vėm ir išrendavoju automo-
bilius vestuvėm ir kitokiems
pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Millbury st, Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

A.L.T.S. 45 kp. valdyba

Visada su Jumis,
Pirmūninkas J. Karsokas,
Sekretorius V. Mučinskas

Iždininkas J. Valikonis
Čekį sumoje \$50.00 aplai-
kėm, širdingai ačiū!

Sandaros Administracija

PIANAI, RADIO,
GRAMOFONAI
Lietuviški Victor,
Columbia ir Okeh
rekordai

Pianams rolai lietuviški,
rusiški ir lenkiški. Pirk-
damas visus savo muzika-
lius instrumentus čia, su-
taupinsit pinigus. 18-29

Konczanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

KUOMET NORĖSITE
RAKANDU

Atminkite, kad mūsų
krautuvė yra biznyje
jau 40 metų. Už cash ar-
ba išmokėjimais.

R. NORTHBRIDGE
FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

VALGOMŲ DAIKTŲ
KRAUTUVĖ

Jeigu norite gauti geriausias me-
ses ir kitus valgomus daiktus,
tai užėikite į A. Kriaučialio ir
J. Krasinsko krautuvę.
81 MILLBURY ST.,
Worcester, Mass.

Ofiso Tel. Park 3491

ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.

IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

LIETUVISKA
DUONKĖPYKLA

Mes kepame 6 rušių
doną keikus ir pajus.
Nepamirškite ir klauskit
mūsų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT
CO.

Užlankome visokias mėsas, de-
šras ir virtas ames. Viskas di-
lielame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čevėrykų
Krautuvė

90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincio Česnos krautuvėje vi-
suomet galite gauti gerus čė-
vėrykus del visos savo šeimy-
nos. Prienamos kaino ir už-
tikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriems skauda galvas arba kurių skilvis gerai ne-
dirba, bus greit palengvinti, jei vartos Pepsenic Seltzer, kuris
širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c.
stampomis del sampalo
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice
Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą
patarnavimą.

P. A. DEDYNAS
96 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7884

Tel. Park 4019
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcesterių gėlių la-
kytojas. Laidotuvijų vainikai, ve-
stuvijų buketai, prieinamos
kainomis 60-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų
Krautuvė
201 Millbury St.
Vyr. ški ir moteriški drabužiai
dileiame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

LIETUVISKA
SKUTYKLA
382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus
vyrams ir moterims už
35c. vaikams 25c. Išski-
riant subatas. Skutam
barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus
namus. Patarnavimas visuomet
geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir
išrendavoju automobilius
įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSON
Advokatas
ir registruotas nofaras Lietuvos
atstovybėje. Atlieku visus lega-
liškus darbus kaip Amerikoje
taip ir Europoje.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

STERLING DAIRY
MILK CO.
Ant kiekvieno pareikalavimo vi-
siems pristatome į namus ge-
niausį pieną ir smetoną. Reak-
kuoda. Šaukite telefonu: Park
7282 arba Park 2992.
3 KANSAS ST.
Worcester, Mass.

The FUNNY WAY

A SPECIAL COLUMN FOR OUR YOUTH.

SO. BOSTON GOSSIP

The sad failure of a new fashion

Well known in South Boston, Lithuanian "Charlie Chaplin", Mr Yuga intended to show up in a new fashion at one of our recently held picnics. His wonderful idea was bring a cat on the chain instead of a dog. But it was a great disappointment for every one to see Mr Yuga on the picnic grounds promenading minus the cat.

— Where is the cat? — asked one of his unfortunate friends.

— The idea proves to be a failure for two reasons, — says Mr Yuga. — One reason, because I may meet a girl friend of mine and while talking to her sweet nothings the chain may drop out of my hands, then the cat may run up into a tree, and you must not think that I would be foolish enough to climb the tree after the cat and leave my girl alone?

— I suppose it would be quite inconvenient to get a good cat, in the first place, — interrupted his downhearted colleague.

— Not at all. My landlord offered to me one of them, but I couldn't get a chain.

— Why didn't you buy a dog's chain at Mr. Klimas hardware store?

— That's the second reason why the new fashion was such a sad failure. What do you think the dog would do seeing his chain on the cat?

— You are right even if you are wrong, — said the friend as he left his chum almost broken-hearted and deeply disappointed.

Look what a combination is here! — Taking advantage of the Leap Year.

A sign with a kick

I have heard that some of our young bachelors, who own nice picking-up sedans, intend to put a sign on their cars like this: "A kiss in time saves nine miles." H. P.

Not that kind of a donkey

While promenading in the Franklin Park a young couple noticed another couple of a "higher class" riding on horse-back. The boy friend says to his girl friend:

— Did you ever go horse-back riding like this?

— No, says the young lady, — but I was riding a donkey once.

— Why didn't you get some more donkey rides? — remarked the boy rather sarcastically.

After a brief pause the girl said: "Well, I have another donkey now."

— May be so, but you are not going to ride this donkey. H. P.

THE ADVENTURE OF A DUMB BELL

By Hocus Pocus

I was born some time and came to this country some other time. Why bother with particulars? The dates are written in my birth certificate and in Castle Garden. I am a practical man — never trouble the trouble until trouble troubles me. And that's why they call me a dumb bell.

As a dumb bell, I must give an account of my life. It may do some body good. Because I am sure it won't do no good to me.

In short I must state, that in my life I have not done anything worth praising. It was always that some one else did it. For instance we may ask — who won the war? I don't know. I am sure I did not win it. May be some general deserves this credit. I was only a buck private, and there is only about 4 gold stripes on my left sleeve. I got them almost for nothing — just for being wounded four times. But nobody gives a heck for it now. They say, that I was a dumb bell, because I did not claim exemption and went like a fool to fight.

Those who stayed at home today have beautiful automobiles, and homes, and everything. I really enjoy to see them so happy and rich. But when I say "Good Morning", they laugh at me and think that

I am a dumb bell because I don't possess any of these luxuries.

You may think this story is sad and my case is bad. Wait a while. The one that laughs last — laughs best. (To be continued)

Laundry after Lindy

— Do you know that in our neighborhood we have a new Chinese laundry named after Lindybergh?

— How is that? — Well, I saw a sign on the window which reads: "One Long Hop." H. P.

In Command

The Groom — I understand your daughter has gone out in service.

The Butler — You have been misinformed, my man. She has accepted the management and control of a private household. — Vancouver Province.

Experience

"What the hardest thing about roller skating when you're learning?" asked a hesitating young man of his instructor at a rink.

"The floor", answered the attendant. — Kansas City Times.

"Bob is in love with Miss Youngblood."

"Did he tell you?"

"No, but he's got her photo hung alongside the picture of his best dog." — Detroit News.

Another Momentous Question

She: According to the latest fashion notes, skirts are going to be worn below the knees.

He — I don't doubt it, but how are they going to keep them on? — Life.

Mr Yuga, the originator of a new fashion which proved to be a failure.

EVERY BODY IS INVITED

To write for the Funny Way everything and anything, even if you don't know what to write. Especially our Youth is welcome to it. Send your articles by parcel post or by express — it does not make any difference to the Editor, as there is always a room for your manuscripts somewhere.

At least send in your opinion about this Funny Way — do you think it is worth to have it every week or not at all.

Atsiminimai

(Iš jaunų dienų a. a. Juozo Neviacko ir apskritai apie Veiverių Mokytojų Seminarijos auklėtinius)

Laikraščiuose matėme, kad Bostone mirė Juozas Neviackas "Keleivio" redakcijos narys. Velionis man teko pažinti Veiveriuose Mokytojų Seminarijoje tarp 1900-1903 metų. Aš sėdėjau 4-5 skyriuje pradinės prie Mokytojų Seminarijos mokykloje (Obrascovoje učilišče), o velionis Juozas jau buvo 2 ir vėliau 3 (paskutiniame) kurse. Baigiant paskutinį kursą pradžioje pavasario buvo išvogta Seminarijos kasa ir velionis su keliais kitais auklėtiniais (Jakubausku, Siručiu) buvo ištarti ir pašalinti iš Seminarijos. Velionis Juozas gavo sunkesnę bausmę: sėdėti kalėjime, bet rodos, kad jis sėdėjo trumpai, o Jakubauskas, Sirutis tuoj po pašalinimo iš Seminarijos išvažiavo Amerikon. Velionis Juozas pasiūlo iš kalėjimo dar mėgino įstoti į Seinų Dvasinę Seminariją, bet nebuvo priimtas ir po tam apėjo Lietuvą ir atsidūrė Jungt. Valstijose. Čia jau jo gyvenimą mes žinome: jis buvo gražus, doras, idėjų ir darbštumo pilnas. Jakubauskas, kiek girdėjau, kokia 20 metų atgal gyveno New Yorke ir dirbo restoranuose, o vėliau apie jį nieko nebuvo ir dabar nieko negirdėti. Siūlis turbūt yra sugrįžęs į Lietuvą.

Prisiminęs apie Veiverių Mokytojų Seminariją norėčiau plačiau pabrėžti, nes Veiverių Mokytojų Seminariją anais rusicizmo laikais yra išleisdamas mūsų dabartinių visuomenės veikėjų. Ir nors kas metai jį išleisdavo apie 10-50 mokytojų, bet ne visi mokytojai buvo naudingi mūsų tėvynei Lietuvai, mat rusų valdžia tuoj paėmė Mokytojų Seminariją mokytojus išsiųsdavo į Lenkiją ir tenai atsidūrė ir pramokę lenkų kalbos, largi apsidėję su lenkėmis, paskėsdavo lenkinizmo bangose. Išsilaukę tviskiais lietuviai ir savo Tėvynei atsidavusiais tik mažas skatlius, tai mokytojai Damijonaičiai, Matjošaitis, Geniušas, Statkus, Krupavičius (dabart. kunigas ir krikščionių vadas), Greimas ir dar vienas kitas. Progresyvių mokytojų Veiverių Seminariją mažai tedavė, gal tik iš jų pažymėti Matjošaitis (Vilniuje gyvenantis), Geniušas, dabartinės "tautininkų" valdžios pašalinimą nuo mokytojavimo ir dar vieną kitą, kurių vardas išties baisu minėti, kad nesulaukė tokių vaišių, kai susilaukė Geniušas, Untulis ir kiti. Kodel Veiveriai nedavė Lietuvai atsidavusių kovotojų ir laudies draugų? Tai lengva atsakyti: nes Veiveriuose mokytojai buvo rusai, vokiečiai, lenkai. Jie visi mano atminty buvo dideli priešai lietuviškumo. Tiesa, Veiveriuose buvo Tomas Žilinskas, vėliau J. Kairukštis. Jie buvo lietuviai, gal savyje buvo geri lietuviai, bet iš oro nieko beveik del lietuvių ir aš labai nusistebiu kartais, kad Lietuvos šviesuomenė didelę pagarbą atiduoda Tomui Šilinskui (jau mirusiam — Kaune) ir beabejo atiduos (kai numirs) J. Kairukščiui (gyvenančiam Vilniuje). Veiveriai, tai nedidelis sodžius, turi tik mažytę parapiją ir bažnytelę; gyventojų pačiam bažnytkiemy apie 800; gražiausia įstaiga, tai Mokytojų Seminariją (po kariu paversta į vidurinę mokyklą); aplinkui bežemiai, mažžemiai ir vidutiniai ukininkai su pora trejetą nuskurusių dvarponių. Nelegaliai, užsienio, literatūrai buvo didžiausia proga, bet nebuvo kam jos platinti ir Veiveriuose, ar apylinkėj, tik retkarčiais pasirodydavo "Darbininkų Balsas", "Varpas", ar kitas užsienio laikraštėlis, ar knygelė, o jei pasirodydavo, tai jau nuo Skriaudžių apylinkės, pastangomis Pijaus Bukšničio dabartinio amerikiečio. Veiveriuose nieks neišdrįsdavo platinti, nes buvo sunkiai žandarų persekijami. Persekioti, ar krestī mokinių butus pagelbėdavo pats a. a. Tomas Žilinskas.

SPORTAS

GANSONO IR SARPALIAUS RISTYNĖS UŽ LIETUVIŲ DRUTUOLIŲ GARBĘ

Vykys nedėlioį, Liepos 29 dieną, T. Niauross Darže Brunswick, Ohio

Taip. Tai bus ristynės kėtų ristikos, nors tam imtų vienos iš svarbiausių, kokios yra buvę Clevelande ir jo apylinkėse. Jų surengimui Clevelandiečiai deda visas pastangas, kad jas surengti taip, kad jos būtų įdomiausios Ristynės visoje Amerikoje ir Lietuvoje. Todėl vietiniai lietuviai dabar apie nieką daugiau ir nekalba, kaip tik apie busiančias Ristynes; kiti eina į laizybas ir deda didelius pinigus, vieni tikrina, kad Ristynes įaimės Gansonas, kiti vėl stato pinigus, tikrindami, kad laimės Sarpalius. O iš šalies žiurint rodos, kad tie Lietuvos Druvuoliai susikibę grumsis už garbę, kurią ne pinigas nupirks, bet tik sveikata ir mokslas, stiprumas ir gabumas. Kitaip sakant, čia laimės ne godumas, tik Druvuolių stiprybė, nes ristynės tęsis iki galui, kol iš besigrumiančių vienas išeis pergalėtoju ir Ristynių laimėtoju, kol vienas liksis pripažintas tikroju laimėtoju. Ir Ristynės eis tokiu budu, kol jos savim baigsis vienam iš besigrumiančių nugalint kitą nežiurint kaip ilgai laiko ristuose mokytojai buvo rusai, vokiečiai, lenkai. Jie visi mano atminty buvo dideli priešai lietuviškumo. Tiesa, Veiveriuose buvo Tomas Žilinskas, vėliau J. Kairukštis. Jie buvo lietuviai, gal savyje buvo geri lietuviai, bet iš oro nieko beveik del lietuvių ir aš labai nusistebiu kartais, kad Lietuvos šviesuomenė didelę pagarbą atiduoda Tomui Šilinskui (jau mirusiam — Kaune) ir beabejo atiduos (kai numirs) J. Kairukščiui (gyvenančiam Vilniuje). Veiveriai, tai nedidelis sodžius, turi tik mažytę parapiją ir bažnytelę; gyventojų pačiam bažnytkiemy apie 800; gražiausia įstaiga, tai Mokytojų Seminariją (po kariu paversta į vidurinę mokyklą); aplinkui bežemiai, mažžemiai ir vidutiniai ukininkai su pora trejetą nuskurusių dvarponių. Nelegaliai, užsienio, literatūrai buvo didžiausia proga, bet nebuvo kam jos platinti ir Veiveriuose, ar apylinkėj, tik retkarčiais pasirodydavo "Darbininkų Balsas", "Varpas", ar kitas užsienio laikraštėlis, ar knygelė, o jei pasirodydavo, tai jau nuo Skriaudžių apylinkės, pastangomis Pijaus Bukšničio dabartinio amerikiečio. Veiveriuose nieks neišdrįsdavo platinti, nes buvo sunkiai žandarų persekijami. Persekioti, ar krestī mokinių butus pagelbėdavo pats a. a. Tomas Žilinskas.

del bukite gražiai, prisirengę, kad gražiai atrodytumet, kad kitų kolonijū Lietuviai galėtų matyt kai daug gražių vaikinų ir merginų yra Clevelande.

Be to vieną valandą risis mūsų drutuoliai, beje, Joe Bull Komar su Jack O'Dell, Airių drutuoliu. Šitos ristynės irgi bus labai gyvos, nes abudu ristikai yra drasūs ir žiaurus, kurie labai mėgsta vienas kito nosį daboti, kad tik vienam kitą paritus and matraso.

Taigi, dar kartą kviečiam visus rengtis tai dienai. Suvažiuokite visi anksti, kad gautumėt geresnes vietas atsisėdimui.

Apart ristynių bus dar ir šokiai. Gros smagi orkestra, bus išsigerti ir užsikąsti.

Sporto Korespondentas.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelt 5896

Fun in Any Nite!
BASEBALL SCORES
BROADCASTED NIGHTLY
by the NOBLE CIGARMAN
THRU STATIONS
WBZ WJAR WICC
WBZA WBSH WYCH
NOBLE DIAMOND
HAVANA FILLER
4 FOR A QUARTER

MARGUTIS

DAINOS IR JUOKAI!
Pigiausias laikraštis.
75 centai metams.
Lietuvon: 1 dol. 50c.

Yra visko visai parašyta, įstatyta, apdainuota, atpasakota ir sukomponuota su gaidomis. Redaktorius leidėjas:

Art. Ant. Vanagaitis
3241 S. Halsted Street
Chicago, Ill.

VISIEMS PATINKA!

Nors politiškam ir ekonomiškam klausime lietuvių nuomonės nesutinka, bet kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijų ne ginčų, bet visi sutinka, kad JŲ cigarai yra geriausi ir labiau juos myli rukyt ne tik lietuviai, bet ir svetimačiai po vardu JONO—JOHN'S CIGARS po 10c. arba PETRO ir DLK. Vytauto Ekstra po 15c. tai faktas žmonės kalba, apart daug kitų.

Draugas S. Reikauskas, 214 Schuykill Ave., Shenandoah, Pa., tukstančiai parsitraukia ir sėkmingai pardavinėja. Rašo: Jusų Cigarai labai tinka, juos visi myli rukyti. Mr. J. J. Urbszo, 101 Oak St., Lawrence, Mass. jau kelio mėnesių daug pardavinėja Retail ir Wholesale ir savo General Krautuvis.
J. Naujokas
Taip pat J. Balsevičius, 51 Sheridan Street, Wilkes-Barre, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 108 Meadow st. Waterbury, Conn., Notary Public, rašo taip: J. Naujoke, nuo agento nusipirkau Jusų cigarų ir jie kaip man taip ir mano kostumieriams labai patinka. S. Senkus, 21 Edward St. Waterbury, Conn. rašo: Cigarus apturėjau ačiū! Jie yra geresni už geriausius. Daugybė Brooklynje ir kituose miestuose taip dėkavoja už gerą išdirbimą cigarų. Todėl, malonus viešpatis, savo miestuose pas biznieriū visur reikalaukit viršų paminėtis vardais cigarų: Restauracijose, Užėgose, pas Barberius, Klubiūose, Storuose. Mes prisijunčiam ir apmokam pašto kėlis, visur Amerikoje. Kas rukys ir džiaugsis! Adresuot:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

267 DIVISION AVENUE BROOKLYN, NEW YORK

BOSTONAS IR APIELINKE

DAIŪŲ PIKNIKAS

Per šį mėnesį nedėdieny, vietos Gabija su Lawrence'o Tautusku choru turėjo surengę taip vadinamą "Dainų Pikniką". Šis piknikas dabar galima pavadinti "lietaus piknikas", nes visą dieną be pertraukos lijo.

Buvo manyta, kad šis piknikas bus vienas iš didžiausių ir gražiausių ir ištikrųjų butų taip buvę, jeigu butų buvę gražesnis oras, nes niekad taip anksti publika nepradėjo rinktis kaip ši kartą, o tas reikšia, kad visuomenė iškalno rengės ir butų dalyvavę, jeigu but buvę gražesnis oras. Piknike matėsi daugiausia iš tolimesnių kolonijų, paprastai, iš tolimesnių kolonijų žmonės išvažiuoja ankščiau ir nors bevažiuojant ir užpuolę lytus, bet visgi, žingeidumėdėlei žmonės važiuoja į pikniką. Bet neatsižvelgiant į tai visą, prie vartų, rodos buvo suregistruota virš keturių šimtų, neįskaitant abiejų chorų narius ir artistus bei dainininkus. Ir todėl nuostoliu nebus, o gal dar ir atliks keletą dešėtkų dolerių.

Programas buvo gražus

Apie ketvirtą val. po pietų prasidėjo ir programos kurio susirinkusieji nekantariai laukė, bet sulaukę a tydžiai klausėsi.

Pirmą numerį programos pildė Tautiškas choras vadovaujant p. J. J. Tamulioniu, sudainuojant "Lakštutę", "Kas jo Skausma Supras" ir "Sienapjūtę". Visos trys dainelės buvo išpildytos gražiai, už ką publika juos palydėjo gausingais aplodismentais. Po Tautiško choro, dainavo "Gabija", vadovaujant p. J. Dirveliu ir pianu asistuojant p-lei K. Kasparai. Ši kartą "Gabija" pasirodė labai gyvai, kaip publikoj sukėlė didelį entuziazmą ir tapo trukšmingai palydėta (po pirmos dainos, vienas iš publikos pranešė ir padovanojo vadovui amerikonišką vežtukę už pasižymėjimą). Sudainavus tris dainėles vyrai, apleido scena ir pasiliko vien merginų choras kurios irgi pasirodė labai puikiai, ypač p-lė Julė Mitrikaitė iš Worcester, Mass kuri buvo kaip solistė merginų chore, pasirodė labai gražiai. Nors, paprastai, vasarinėse svetainėse yra ir sunku dainuoti, bet rodos, ji niekad taip gerai nedainavo, kaip ši kartą už ką publika apdovanojo ją trukšmingu aplodismentu.

Po chorų sekė solo: pirmas dainavo plačiai žinomas ir visų mylimas dainininkas, Jonas Bulskis. Jis nors ir mažai dainavo bet daug kredito gavo. Antra solistė iš eilės buvo p-lė Milda Senukevičiūtė, gabijietė iš Dorchester, Mass. Ji sudainavo Vanagaičio "Aš bijau pa-

sakyti" ir M. Petrausko "Bernužėli nes'voliok", kurias ji išpildė ne tik gražiai, bet labai teisingai, be mažiausių klaidų. Rodos nei vieno dainininko taip atydziai publika nesiklausė, kaip jos ir buvo palydėta su didžiausiu triukšmu. P. Senukevičiūtė turi gražų sopraną ir galima tikėtis, kad su laiku turės pirmą eilę dainininkę.

Trečiuoju ir paskutiniu solistu buvo Taut. choro vedėjas p. J. J. Tamulionis. Nors aš jį buvau jau ne kartą girdėjęs dainuojant, bet ši sykį girdėjau, rodos, ne tą, kurį kitados buvau girdėjęs. Jis dainavo dvi dainėles ir išpildė taip, kad geriau, rodos, nei negalima. Pianu jam palydėjo p-lė Markeyvičiūtė, Taut. choro narė.

Užbaigus solus atvažiuo ir "Mes Keturi" ypatė: J. Emkus, J. Stepšis, F. Stepšis ir J. Neskis, kuriem pianu asistavo p-lė Kasparaitė ir smuiku Jonas Dirvelis. Šie vyrukai ant tiek publiką užkariavo, kad net tris kartus buvo iššaukti ant estrados. Tai tikri lietuviški vadai, ištikimai, juokdariai, kurie greit bus užmiršti. Tačiau, nors diena buvo ir prasta, bet piknikas abiečiai imant, buvo gražus ir kurie buvo nesigaili, nors ir gavo sušlapti.

Muzikų Matas.

DAR VIENAS PIKNIKAS

Dar vienas ir gal paskutinis sandariečių piknikas bus Nedėlioje, Rugsėjo 12, Lietuvių Tautiškame parke, prie North Lowell Road, Mithuen, Mass. Šis pikniką rengia Sandaros 12 kp., iš Lawrence, Mass. ir 7-ta kp. iš So. Boston, Mass. Šį pranešimą daromėlto, kad Sandaros artinesnės kuopos, jeigu galima išvengti, kad dieną neengtų, o sekančiuose Sandaros numeriuose paskelbime plačiau.

Stasys.

Mirė Adelė Bortkevičiūtė Nuvykusi su tėvais į Lietuvą mirė dukte Petro Bortkevičiaus iš Montello. Plačiau bus sekančiame "Sandaros" numery.

PIKNIKAS

Rengia Cambridge'o Draugijos Lietuvių Sunų, Lietuvos Dukterų ir Sunų, ir Cambridge Kooperatyvė Bendrovė

NEDELIOJ, LIEPOS-JULY 29 D., 1928

Pradžia 10:30 val. ryte

ANT JAMES McANA UKĖS NORTH EASTON, MASS.

Visas pelnas skiriamas del Vaikų Mokslo Draugijės Cambridge, Malonėkit dalyvauti ant to Pikniko koskaitlingiausiai. (KVIEČIA KOMITETAS

Išvažiuoja vakacijoms Dr. Pasakarnis optometristas paima dvi savaites vakacijų, todėl jo ofisas bus uždarytas iki rugsėjo 6-tos dienos.

ATSIMINIMAI

(Tęsia nuo 7 pusl.)

Dabartiniai Lietuvos oficiojai viešai skelbia, kad musų liaudis tamsi, nepribrendusi ir, anot Voldemaro, didelių reformų nelaukite. Aš dar kada buvau vaikutis ir mano mamytė įduodavo mums kiaušinių (parduoti) T. Žilinskui, tai tas, tiesa, visad kalbėdavo lietuviškai, bet kad pamokinti lietuviškumo, skaityti lietuvišką spausdintą žodį, arba gauti pas jį lietuvišką knygėlę, tai niekados: jokio patarimo iš jo negalima buvo išgauti. Vėliau, kada T. Žilinskas išėjo iš Veiverių ir į jo vietą atkėlė J. Kairukštį, tai vėl tas pats. Kada 1904-1905 jau pasirodė Petrograde "Lietuvių Balsas" ir Vilniuje "Vilniaus Žinios" ir "Lietuvos Ukininkas", tai Veiveriuose nebuvo kam platinti, paraginti. Mokiniai buvo net draudžiami nuo skaitymo. Atsimenu, kai parašiau pirmąją žinutę į "Lietuvių Balsą" ir a. a. kun. Skaržinskas perskaitė tą žinutę iš sakyklos, tai kai Veiveriuose, taip ir apylinkėje visi šnipinėjo ir

teiravosi, kas parašė ir vienoje sueigoje buvau įtartas ir gavau per ausį, o kad skaudžiau nenukentėjau, tai tik pastangomis savo gudrumo. Vėliau jau rašinėčiau žinutes po slapyvardžiu "Antrojo kurso mokiny", kad nesusektų, nes tik sėdėjau ketvirtame o vėliau penktame pavyzdinė mokyklos skyriuje. Vėliau kai kas kalbėdavo, kad po tuo slapyvardžiu rašinėdavo Pranas Dovydaitis, dabartinis Kauno Universiteto profesorius, bet kiek man teko ištirti, Pr. Dovydaitis budamas Veiveriuose visai nerašinėdavo į laikraščius, tik kiek ankščiau, prieš spaudos atgavimą atsiveždavo iš Kazlų Rudos kitą užsienio laikraštuką bei brošiūrėlę ir jau taip saugodavosi kai įduoti, kad mokyklos viršūnės nesusektų. Man pačiam iš jo nieko neteko gauti. Taipgi retkarčiais iš Mariampolės atveždavo Juozas Kunickas (kurį vėliau, jau beesant mokytoju, ar pametusiam mokytojavimą ar patapusiam "gil-

tiniečiu", Varšuvoje rusai pakorė) "Balso" "Varpo" ir kitų dalykų. Taigi, mažas Veiveriuose veikimas lietuviybei ir nedavė gerų žmonių.

A. A. J. Neviackas mokytojas gerai, buvo geras pedagogas muzikas ir pats udiai dalyvavo Seminarijos orkestroje. Mokytojas iš jo but buvęs geras ir naudingas Lietuvai. Pereituose metuose Lietuvoje, rodos "L. Žiniuose", buvo atsišaukimas kelių buvusių Veiverių auklėtinų, kad surinkus mirusių ir gyvų mokytojų, žinoma, pasižymėjusių, autobiografijas, bet ar šis darbas kiek nors pirmyn pasistumdė, tai nėra žinių. Visgi tai butų naudingos žinios.

M. B.—lis

Išgaminuojam aki ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas
399A BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

EXTRA AUTO MOBILISTAMS

Atidariau naują vietą taisyti automobilius. Esu seniausias iš lietuvių tame amate, So. Bostone ir turiu daug patyrimo ant visokių mašinu. Taigi parduodu naujus Studebaker ir Erskine.

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Peter Trečokas, savininkas
1 Hamlin St. Kampas E. 8th St. South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1058

Remkit biznieriūs kurie čia garsinas

STRAND LUNCH

Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užėik ir persitikrink.
STRAND RESTAURANT
204 BROADWAY
SOUTH BOSTON MASS.
Albert Helgerman, Sav.

Tel. Somerset 6520-J

A. KASPAR

Paintiniu ir varnišuoju automobilius, darau "Dupont Duco" taipgi ištaisau sulankstymus už prieinamą kainą
66 VICTORIA STREET
W. SOMERVILLE, MASS.

Tel. So. Boston 1370
TWO JOES' AUTO REPAIRING SHOP
Taisom visokius karus ir parvažiam nuo kelio sugedusius. Turime ilgų metų patyrimą ir kiekviena musu atlikta darba kopiliausia gvarantuojame.
TWO JOES' AUTO REPAIRING SHOP
Joe Kapochunas ir Joe Barnie
(Broadway Garage)
543 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas KARPENTERIS

Turiu miesto leidimą (licencija) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:

FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaica Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

Tel. University 1768-J
LIETUVIS PENTERIS
Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.
JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill St., Cambridge, Mass.

Penkių Metų Vienam Šasiuviny MIKO PETRAUSKO "KANKLES"

Galima gauti Sandaroj.

Kaina \$5.00

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

BROLIŲ KRUGELIŲ

Seniausia MINKŠTŲ GERIMŲ ISDIRBYSTĖ
Visoj Connecticut valstijoje. Pristatom visokius gerimus kur tik kas reikalauja, kaip tai: baliamis, veistuvėms, krikščionims ir tt.
Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn.
Telephone 1418 (1-29)

Namų telef. Univ. 1463-J

A. O. Šalna (SHALNA)

Lietuvis Advokatas

Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name (2-ros lubos)

366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

Dieną ir naktį Telefonas University 8831-W
D.A.ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877&448 Cambridge st. CAMBRIDGE, MASS.

Aleksander Slowik VAISTINE

Mes prirengiame vaistus atgargiai su aukštu patyrimu
7441 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

B. KONTRIM LIETUVISKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the Peace
515 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ
Už pilną pagarbą galima apsieiti su \$80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo \$20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir užsimeintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šakny. Mes laikome užkrintas gydules nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenausio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strūno, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrakimo del vyrų ir moterų. Jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikata. Atėkite ir tada pas mus, o mes jms patarnausime kuogeriausiai. Paaukiami geriausius daktaras per telefoną visai dykal.

D. CABITT

100 SALEM STREET. BOSTON, MASS.

NAUJOJ VIETOJ

NAUJAS PRAISAS!

Siutai ant ordelio po 30 dolerių ir aukščiau, taip pat senus talisau, prosinu, išvalau, palieka kaip naujas. Moterų ir vyrų. Lietuvis Savininkas

MIKAS NECIACKAS
597 BROADWAY
Arti J. St. South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0902

Paul J. Jakmauh, M.D.

(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS IR INZINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakyma padarau visokius plenus, išmuruoju žeme, gauu permitus del garadzių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užėikit pas mane, patarimai užlyka.
395 BROADWAY SO. BOSTON.
Tel So. Boston 2340

Telefonas S. B. 0441

Lietuvys Advokatas

VEDA VISOKIAS PROVAS kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S. B. 1882

Valandos:
9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8.
Seredomis tik nuo 9 iki 12.
Subatomis vakarais ir eventadieniais ofisas uždarytas. Specialieki susitarimai daromi.

Dr. M. Vincent Casper

(KASPARAVICIUS)
DENTISTAS
Persikelia naujon vieton, kur pildis savo profesijos pareigas užsiimdamas abeima dentisterija, inimizm ir X-Ray
511 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. SOUTH Boston 0823
(Sale Dr. Jakmauh ofiso)

K. ŠIDLIAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šakny.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Residence Phone 8195

T. MATAS

REAL ESTATE AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn.